

**Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина**

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

**ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
МАС *ВАСПИТАЧ У ДОМОВИМА***

Март, 2020. године

САДРЖАЈ:

Основни подаци о студијском програму	3
Стандард 4: Квалитет студијског програма	4
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	11
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	16
Стандард 8: Квалитет студената	21
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	25
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом	32
и квалитет ненаставне подршке	32
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	39
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	43
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	46

ТАБЕЛЕ ПРИЛОЗИ

Објашњење квантификација процена коришћених приликом SWOT анализе

SWOT анализа	Квантификација процене
S – (Strengths): предности	+++ → високо значајно
W – (Weaknesses): слабости	++ → средње значајно
O – (Opportunities): могућности	+ → мало значајно
T – (Threats): опасности	0 → без значајности

Основни подаци о студијском програму

Студијски програм МАС *Васпитач у домовима* осмишљен је са циљем проширивања општих и стручних компетенција, као и академских вештина које су неопходне за сагледавање и решавање конкретних проблема у домском васпитању и образовању.

Исход процеса студирања је стручњак који поседује детаљнија и проширена знања, вештине и друге способности у односу на ниво компетенција стечених на основним академским студијама. Стечено знање свршеном студенту обезбеђује стручност за рад у домовима ученика, сродним васпитно образовним институцијама и компетенције за обављање истраживачког рада у васпитању и образовању.

Услови за упис на студијски програм су завршене основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ уз одговарајући просек оцена. Студијски програм има 12 обавезних и 4 изборна предмета. Сви предмети су једносеместрални.

Програм професионалне праксе је вреднован са 12 ЕСПБ бодова. Професионална пракса је организована на крају прве и друге године и обавља се по моделу континуиране истраживачке праксе у трајању од четири недеље (320 радних сати). Професионална пракса се реализује у сарадњи са домовима различитог профила.

Настава се изводи у оквиру предавања (монологска, дијалогска, интерактивна, текст метода), вежби (дијалогска, интерактивна, текст метода), консултативне наставе и самосталног истраживачког рада. Бодовна вредност сваког предмета исказана је ЕСПБ бодовима и креће се од 4 - 8 за наставне предмете, за истраживачку праксу 12, што укупно износи 100 ЕСПБ. Бодовна вредност мастер рада износи 20 ЕСПБ.

Мастер васпитач је оспособљен за даље усавршавање на докторским студијама у оквиру сродних научних области.

Студијски програм траје две године (4 семестра) и на њему се изводи настава на српском језику. Настава, у току једног семестра, траје 15 недеља. Студијски програм се састоји из 12 обавезних предмета, 4 изборна, самосталног истраживачког рада, истраживачке праксе и мастер рада.

Студент је оптерећен активном наставом до 22 часа, током једне радне недеље. Укупан број часова активне наставе износи 600 часова на првој и 600 часова на другој години.

Мастер рад се брани након свих положених испита предвиђених студијским програмом и обављене истраживачке праксе. Мастер рад представља истраживачки рад студента у којем студент примењује стечена, али и долази до нових сазнања из своје изабране области примењујући адекватне процедуре истраживачког рада.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

4.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 4

Факултет врши континуирано праћење ефеката свих студијских програма од 2004. године и пре формалног усвајања Закона о високом образовању.

У периоду након сваког циклуса акредитације Факултет педагошких наука је континуирано вршио анализу, проверу и корекцију овог студијског програма. У све наведене активности били су укључени представници студената, првенствено кроз студентску евалуацију и анкетирање, као и учешћем представника студената у раду Наставно- научног већа и Комисије за обезбеђење квалитета.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу је неколико пута након претходног акредитационог циклуса вршио измене и допуне студијских програма у складу са чланом 42. став 2. Закона о високом образовању (студијски програм са предложеним изменама не сматра се новим студијским програмом). Посебна пажња посвећена је реформисању и унапређивању професионалне праксе студената и обуке студената за самосталан истраживачки рад. На овај начин су унапређене стручне компетенције мастер васпитача и омогућена је адекватна припрема за непосредан рад са свим актерима у васпитању и образовању, као и истраживање и критичка анализа васпитних проблема у пракси.

Као и у претходним циклусима акредитације Факултет је омогућио да студентима буду доступне електронске верзије сваког појединачног силабуса обавезних и изборних предмета у оквиру студијског програма, са описом циљева и исхода учења, начина оцењивања знања и постигнућа студената и списком литературе за сваки предмет. Доступан је и дескриптивни уводни документ у коме су наведени: назив студијског програма, врста студија, укупна бодовна вредност студија, стручни назив који студент стиче по завршетку студијског програма, језик или језици на којима се програм реализује, као и услови за упис на студијски програм.

Установљена је пракса да наставници редовно ажурирају силабусе наставних предмета, ажурирају литературу у штампаном или дигиталном формату, имају адекватне начине провере знања студената путем колоквијума, практичних задатака, писаних и усмених испита и вредновања активности и индивидуалног ангажовања. Комплетан списак предмета са силабусима приказан је у Књизи предмета.

Исходи образовања подразумевају јасне компетенције будућих мастер васпитача у односу на њихов положај и улогу у систему васпитања и образовања, при чему се води рачуна о потребама и изазовима који се јављају у савременом друштву и кретањима на тржишту рада.

Услед промена на тржишту рада и потребом да се област васпитања у домовима повеже са васпитањем у осталим институцијама и да се проблеми проучавају интердисциплинарно и системски Факултет је одлучио да у наредном акредитационом циклусу уведе заједничке мастер академске студије Васпитач које би обухватале модуле предмета намењених мастер васпитачима у предшколским установама и мастер васпитачима у домовима. Студијски програм би трајао једну годину (60 ЕСПБ) и надовезивао би се на ОАС студије у трајању од четири године (240 ЕСПБ).

У наредној табели дат је преглед компетенција МАС *Васпитач у домовима* у трајању од 2 године. Компетенције студената студијског програма МАС *Васпитач* детерминисане су Основама програма предшколског васпитања и образовања - Године узлета (2018), Правилником о

Стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја (2018), Новим националним оквиром квалификација Републике Србије (2019).

МАС Васпитач у домовима	МАС Васпитач
2 године студија (120 ЕСПБ)	1 година студија (60 ЕСПБ)
<ul style="list-style-type: none"> • студент поседује способност планирања, програмирања и остваривања васпитно-образовног рада; • студент разуме повезаност циљева, задатака, садржаја, метода и облика рада у домовима; • студент поседује способности анализе, синтезе и предвиђања решења и последица одређених ситуација у непосредном васпитном раду са децом и омладином – васпитаницима у домовима и другим специјализованим васпитно образовним установама; • оспособљеност за пројектовање и реализацију примењених и акционих истраживања из области домског васпитања и образовања; • студент поседује способност критичког и самокритичког мишљења и приступа раду; • студент је оспособљен за рефлексивну, критичку проценавање и усавршавање сопствене васпитне праксе; • студент поседује комуникационе способности и вештине за сарадњу са регионалним, државним и међународним стручним окружењем; • студент је оспособљен за проналажење начина и техника планирања стручног усавршавања. • студент темељно познаје и разуме теоријских и практичних достигнућа из области домског васпитања и образовања; • оспособљеност за решавање конкретних васпитних проблема домског васпитања уз употребу педагошко-психолошких метода и поступака; оспособљеност за праћење и примену иновација из струке; • студент поседује развијене вештине и спретности у употреби знања из подручја домског васпитања; • оспособљеност за евалуацију и самоевалуацију васпитног рада у домском окружењу. 	<p>опште способности за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • управљање и вођење сложене комуникације, интеракције и сарадње са научним и стручним радницима, родитељима деце свих узраста и другим лицима; • примену сложенијих метода, поступака и инструмената, релевантних за истраживачко деловање (акциона и примењена истраживања); • предузетничко деловање и преузимање руководећих послова; • вредновање квалитета реалног интегрисаног предшколског програма и модела домског васпитања и образовања; • комплекснију анализу и вредновање савремених предшколских програма, модела домског васпитања и примера добре праксе, у циљу унапређивања сопствених активности; • примену етичких стандарда у својој професији. <p>предметно-специфичне способности за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • решавање сложених проблема на иновативан начин, који доприноси унапређивању васпитно-образовног рада у предшколској установи и дому; • примену сложенијих савремених метода и облика рада, релевантних за уже стручну област деловања; • развијање сложенијих програма/пројеката за посматрање и праћење дечијег развоја и учења; • моделовање начина успостављања односа са децом, родитељима, стручним и другим лицима (радозналост, стваралаштво, радост откривања и истраживања, односи уважавања, разумевања и сарадње); • предузимљивост у решавању проблема у подручју непосредног рада са децом и развијања интегрисаног предшколског програма и модела домског васпитања ; • организацију, контролу и обуку стручних лица за рад, као и родитеља деце. <p>Исходи учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> • високо специјализована академска и стручна знања о развоју и учењу деце, као и о могућностима унапређивања педагошке праксе; • знања из области различитих наука, уметности и културе као извора садржаја у развијању васпитно образовних програма; • демократски и критичко – рефлексивни приступ пракси у васпитно образовним институцијама. • оријентација на интегрисани приступ развоју и учењу деце различитих узрастних категорија • целовито сагледавање повезаности делатности васпитно-образовне установе (васпитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета); • самостално вођење истраживачких пројеката; • промовисање предшколског и домског васпитања

	<p>и професије васпитача на стручним скуповима и публикавањем стручних радова;</p> <ul style="list-style-type: none"> • спремност за <i>критичко разумевање и вредновање</i> програмских активности и постигнућа, у контексту развијања реалног предшколског програма и/или модела домског васпитања; • спремност за <i>ангажовање у локалној заједници</i> на промовисању васпитања и образовања усмереног на хуманистичке и демократске вредности савременог друштва; • позитиван однос према значају <i>целоживотног учења</i> у личном и професионалном развоју, као и у подручју професионалног јавног деловања; • спремност за <i>примену дигиталних технологија</i> у развијању васпитних и образовних програма; • <i>праћење савремене стручне литературе и трендова</i> развоја предшколског и домског васпитања и образовања.
--	--

Радно оптерећење студената уско је повезано са обавезама у оквиру сваког наставног предмета конкретног студијског програма као део сложеног система обуке студената. Факултет периодично, најмање једном у три године, приступа провери оптерећења студената, кроз анализу студентске евалуације (студентска евалуација наставних предмета) и извештаја предметних наставника о процени постигнућа исхода учења у протеклом периоду.

Поступак провере успешности остваривања исхода образовања врши се кроз периодичну анализу студијских програма у целини, њиховом усклађеношћу са задатим циљевима студијског програма и степену достизања исхода учења за студијски програм и сваки наставни предмет понаособ.

У периоду после друге акредитације установе и студијских програма (2014), Наставно-научно веће Факултета је извршило минималне промене студијског програма МАС *Васпитач у домовима* на основу анализе акредитованих студијских програма, и оне су се тицале највише промена у организацији професионалне праксе, самосталних активности студената и праћења постигнућа студената.

Један од најважнијих елемената студијског програма за образовање васпитача у домовима јесте и осмишљавање и реализација професионалне праксе и оспособљавање за самосталан истраживачки рад и анализу и преиспитивање резултата истраживања Циљ професионалне праксе студената Факултета је да студенте – будуће васпитаче, припреми за различите улоге које пред њих поставља развој њихове струке, оспособи за самосталан, практичан (реалан, конкретан), критички промишљен, професионални рад у свим облицима васпитно-образовне делатности. Од мастер студената се такође очекује да буду у стању да врше самостална непосредна истраживања васпитних проблема са којима се срећу, као и да критички анализирају резултате и трагају за решењима.

Унапређивање праксе и самосталног истраживачког рада мастер студената представљају израз аутентичног интереса за што квалитетнијим образовањем и припремањем за послове и улоге које пред њих поставља професија.

Резултати обављања професионалне праксе у оквиру студијског програма након акредитације детаљно су разматрани од стране Комисије за квалитет и Наставно-научног већа Факултета.

Савремене тенденције у реформисању система васпитања постављају једно ново правило и другачији однос институција у оквиру тог система. Од факултета који образују наставнике и васпитаче се очекује да буду носиоци промена у систему институција васпитања и образовања. Промене у домовима ученика не могу бити ефикасне, а да се истовремено не мења и образовање стручњака који ће у њима радити.

Све горе наведено представља разумне и ваљане разлоге да у наредном периоду запослени на факултету, у установама остваре квалитетнију сарадњу. Компатибилност ових институција је могућа, она подразумева већу повезаност, зависност и кооперативност која за последицу мора имати

квалитетнији васпитно-образовни рад.

Информације о завршном мастер раду налазе се на сајту институције. Према стандардима за израду, завршни рад представља самостални рад у којем студент примењује сазнања из области васпитно-образовног рада и методологије истраживања у институцијама за које се обучавају наши студенти. Након усвојене теме завршног рада, студент израђује идејни пројекат истраживања који мора бити одобрен од стране наставника ментора. Након тога, студент обавља истраживање и пише извештај о обављеном истраживању у форми завршног рада. Завршни рад садржи следеће целине: Увод (у којем се даје образложење избора и значаја теме завршног рада), Теоријска оријентација истраживања (у којој се образлаже парадигма истраживања, наводе и критички разматрају резултати досадашњих релевантних истраживања и разрађује теоријски приступ проблему), Методолошка оријентација истраживања (предмет, циљ, задаци, хипотезе, варијабле, узорак, методе, технике, инструменти, статистички поступци истраживања), Интерпретација резултата, Закључна разматрања, Преглед литературе и Прилози. Након завршеног рада, студент у договору и координацији са наставником ментором приступа јавној одбрани завршног рада.

Мастер завршни рад подразумева стандарде израде који су окренути достизању следећих исхода:

- студент уме да планира, програмира и реализује истраживања у области васпитно-образовног рада у основној школи и васпитној установи;
- студент уме да се креативно педагошки изражава, промишља васпитно-образовни контекст и у њему делује;
- студент уме да примени резултате истраживања у васпитно-образовну праксу и
- студент критички прати научну и стручну литературу из педагошке научне области.

Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру програма МАС Васпитач у домовима дат је у прилогу.

Факултет је у оквиру провере квалитета студијског програма спровео је анкетирање дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења. Детаљни подаци приказани су у извештају Комисије за обезбеђивање квалитета: „Евалуација квалитета студијских програма и компетенција свршених студената“.

Свршени студенти исказали су нижи ниво задовољства стеченим компетенцијама које су дефинисане као компетенције које би студент требало да поседује по окончању студијског програма у односу на остале програме Факултета. Одговоре студента требало би сагледати са задршком пошто су формулације компетенција преузете из акредитационог материјала (додатка дипломи) где су компетенције уопштене или је више компетенција сабијено у једну уопштену. Резултати показују да свршени студени различито процењују нивое усвојености предвиђених компетенције. Познавање и разумевање теоријских и практичних достигнућа из области домског васпитања и образовања издвојила се као вештине за коју студенти сматрају да је поседују у мањој мери.

Табела 1. Резултати анкете о Компетенцијама свршених студената МАС *Васпитач у домовима*

Компетенција	Уопште се не слажем	Углавном се слажем	не могу да проценим	у великој мери се слажем	слажем се у потпуности
1. Оспособљен сам за планирање, организацију и реализацију васпитно-образовних делатности у условима домског васпитања	33%	33%	17%	17%	0%
2. Познајем и разумем теоријска и практична достигнућа из области домског васпитања и образовања	50%	17%	0%	33%	0%

3. Познајем систем циљева, задатака, садржаја, метода и облика рада у домовима	33%	17%	17%	17%	17%
4. Оспособљен сам за пројектовање и реализацију примењених и акционих истраживања из области домског васпитања и образовања	33%	33%	17%	17%	0%
5. Оспособљен сам за евалуацију и самоевалуацију васпитног рада у домском окружењу	17%	50%	0%	17%	17%

Међу испитиваним узорком нису наведене најбоље одлике студијског програма док су као недостатке студенти навели:

- организацију праксе,
- мањак литературе,
- садржаје појединих предмета.

Студенти као предлоге у циљу унапређења студијског програма наводе:

- организованију и квалитетнију истраживачку праксу током студијског програма,
- увођење нових предмета,
- увођење менторства.

Испитивани узорак указује на то да студенти већим оценама оцењују прилагођеност садржаја и начина рада са предзнањима студената ($M = 3.57$, $Mod = 4.00$), начин одабира изборних предмета ($M = 3.57$, $Mod = 5.00$), степен у коме је број ЕСПБ у складу са реалним оптерећењима на предмету ($M = 3.43$, $Mod = 3.00$). Нижим оценама студенти оцењују садржај и квалитет истраживачке праксе на студијском програму ($M = 1.50$, $Mod = 1.00$), задовољство приликама за запошљавање након студирања ($M = 2.00$, $Mod = 1.00$) и задовољство укључивањем у истраживачки рад током студирања ($M = 2.14$, $Mod = 2.00$).

Одговори на питања отвореног типа указују на то да студенти посебно истичу квалитет појединих предмета и компетенција које се стичу завршетком програма и истичу потребу за унапређењем истраживачке праксе као и увођења нових садржаја у оквиру предмета. Студенти генерално показују мање задовољство студијским програмом у односу на студенте других програма што говори чињеница да је 29 % студента одговорило да би програм препоручило другима.

4.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Актуелност проблема обухваћених студијским програмом +++	Ригидност образовног система за промене у складу са потребама +++
Адекватни ресурси за реализацију студијског програма ++	Преклапање садржаја одређених студијских предмета ++
Добра стручна и научна компетентност	Проблеми у законској регулативи који се

наставника и сарадника ++ Примена иновативних наставних метода ++ Лака и брза доступност информација + Могућности за мобилност студената и усавршавање у иностранству ++	тичу статуса и могућности запошљавања свршених студената +++ Недовољно подршке од стране екстерних тела и институција за унапређивање студијског програма +
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Шанса за боље повезивање васпитача из различитих области + Прилика за популаризацију новог студијског програма МАС Васпитач + Укључивање кадрова који већ раде у систему домског васпитања ++ Прилике за успостављање сарадње са институцијама локалне заједнице ++	Ризик од неостваривања предвиђених циљева услед промена насталих реформом студијског програма МАС Васпитач ++ Опасност од смањивања интересовања студената за студијски програм услед друштвених, економских и демографских тенденција +++ Негативан утицај бирократизације образовног система и неефикасности надлежних институција. ++ Незаинтересованост послодаваца за ангажовање Мастер васпитача у домовима и сарадњу са факултетом ++

4.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

У циљу унапређивања квалитета студијског програма МАС Васпитач у домовима Факултет је планирао спровођење следећих мера:

Приликом ревизије студијског програма МАС *Васпитач у домовима* нужно је унапредити предмете којима се стиче познавање *теоријских и практичних достигнућа из области домског васпитања и образовања*. Такође, потребно је дефинисати компетенције које се стичу завршетком студијског програма као мерљиве и јасне. Нарочито је важно унапредити истраживачку праксу као и постојеће стручне предмете.

Увођење једногодишњег студијског програма МАС Васпитач који би обухватио све компетенције професије мастер васпитача.

Осмишљавање студијских предмета који би били боље интердисциплинарно и мултидисциплинарно повезани.

Проширивање садржаја наставних предмета који би укључивали нове компетенције и који би имали исходе у складу са новим потребама и променама у друштву.

Осавремењивање наставног процеса увођењем нових методичких поступака.

Адекватнија припрема студената за самостални истраживачки рад и критичку анализу и решавање проблема у пракси.

Проширивање сарадње са другим институцијама, као што су домови ученика ради побољшања реализације стручне праксе студената.

Унапређење сарадње са институцијама локалне заједнице ради остваривања заједничких интереса свих актера у локалној средини.

Помоћ и подршка студентима у реализацији студентске мобилности у иностранству.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

5.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Факултет спроводи праћење квалитета наставног процеса на студијском програму МАС *Васпитач у домовима* у складу са одговарајућим нормативима Универзитета и Факултета (Статут Факултета, Стратегија обезбеђења квалитета, Стандарди и поступци обезбеђења квалитета, Правилник о унутрашњој провери квалитета). У праћење квалитета наставног процеса и предлагање и спровођење мера за његово унапређење директно су укључени декан, продекан за наставу, Комисија за обезбеђење квалитета, као и стручни органи Факултета – катедре и Наставно-научно веће као и студентски парламент.

У праћењу и унапређењу квалитета наставног процеса дефинисане су три кључне области: настава, пракса и оцењивање. Документом Стандарди и поступци обезбеђења квалитета, предвиђено је да се посебна пажња посвећује следећим сегментима: коректан однос према студентима, применљивост и подстицајност стечених знања, доступност информација о студијском програму, режиму студија и распореду свих облика рада, квалитет праксе, квалитет других облика наставе и ваннаставног рада.

Евалуација се редовно спроводи, уобичајено на крају сваког семестра, а њени резултати су основ за предузимање корективних мера. Мере су у извештајном периоду укључивале дискусије о моделима унапређења квалитета наставе у оквиру катедри, разговоре са продеканом за наставу у оквиру којих су дефинисани предлози за побољшање проблематичних сегмената рада на појединачним предметима. На следећој табели дат је прегледа оцена (на скали од 1 до 5) које су студенти дали наставницима који изводе наставу на студијском програму МАС *Васпитач у домовима*. Комплетан извештај о педагошком раду наставника налази се у прилогу извештаја.

Табела 2: Педагошки рад наставника на МАС *Васпитач у домовима* према мишљењу студената

Упитник о педагошком раду наставника	МАС Васпитач у домовима (часови предавања)	МАС Васпитач у домовима (часови вежби)
01 На почетку семестра упознати смо са литературом.	4,94	/
02 На почетку семестра упознати смо са планом рада на часовима.	4,94	4,99
03 На почетку семестра упознати смо са предиспитним обавезама.	4,97	4,99
04 На почетку семестра упознати смо са начином оцењивања.	4,96	/
05 Наставник поштује договорене начине рада са студентима.	4,97	4,98
06 Наставник повезује нове теме са претходно обрађиваним.	4,95	4,97

07 Наставник истиче основне принципе и појмове, као и њихове међусобне везе.	4,95	4,97
08 Наставник користи конкретне примере да би студентима олакшао разумевање садржаја.	4,95	4,97
09 Уколико нешто не разумемо, наставник улаже додатни труд да нам то објасни.	4,93	4,97
10 Наставник на различите начине подстиче заинтересованост студената за предмет.	4,95	4,97
11 Наставник осмишљава активности и задатке који нас подстичу на размишљање.	4,94	4,99
12 Наставник обезбеђује прилику да студенти остваре увид у своје радове и добију повратну информацију.	4,92	4,99
13 Наставник омогућава исказивање различитих мишљења у вези са садржајима предмета и начинима рада.	4,95	4,97
14 Наставник се обраћа студентима са уважавањем.	4,90	4,99
15 ОПШТИ УТИСАК О НАСТАВНИКУ	4,90	4,94
УКУПНО:	4,94	4,98

Реализација плана наставе и планова рада на појединачним предметима прати се систематски од стране Декана и продекана за наставу у сарадњи са Службом за студентска и наставна питања. Декан и продекан за наставу старају се да се спроведу корективне мере уколико се не поштују распореди и планови рада. Корективне мере везане за квалитет наставе предлажу и катедре и Наставно-научно веће. За сваку школску годину ради се анализа успеха студената по предметима, а овај извештај саставни је део годишњег извештаја о раду Факултета.

Комисија за обезбеђење квалитета сачинила је детаљан *Извештај о квалитету наставних предмета*. Извештај је сачињен на основу анкетирања студената свих студијских програма. Основни циљ спровођења анкете био је добијање повратних информација у вези са квалитетом наставних предмета Факултета. У анкети су учествовали студенти који су пријављивали испите за јануарски, односно јунски испитни рок. Попуњавање анкета био је услов за пријављивање испита. Анкета је дистрибуирана преко Факултетског информационог система (ФИС) док је учествовање у анкети било потпуно анонимно и није постојала могућност улажења у траг одговорима студената нити добијања других личних података на основу којих би било могуће идентификовати учеснике евалуације.

Анкета је садржала четири питања у вези са квалитетом наставног предмета понуђена су у оквиру анкете Упитник за студентску евалуацију квалитета наставног предмета и рада наставника. Сва питања била су у форми тврдњи са задатком да студенти изразе степен свог слагања или неслагања на петостепеној скали Ликертовог типа. Пружање одговора на ставове Ликертовог типа у анкети је дефинисано као обавезно поље уз могућност пружања одговора „не могу да проценим“.

Табела 3: Квалитет студијских предмета МАС Васпитач у домовима према мишљењу студената

Студијски програм	1. Процена важности знања и вештина које се стичу на предметима	2. Процена усклађености наставних тема са циљевима предмета	3. Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета	4. Процена адекватности квантификације ЕСПБ бодова према ангажовању студента у оквиру предмета	Укупно
МАС Васпитач у домовима	4.95	4.96	4.91	4.91	4.93

УКУПНО (СВИ ПРОГРАМИ)	4.49	4.54	4.49	4.48	4.50
-----------------------	------	------	------	------	------

Информације о студијским програмима (књиге предмета и измене студијских програма), наставницима, терминима одржавања наставе, испита и других облика рада доступне су на сајту Факултета. Детаљне информације о сопственим обавезама у погледу полагања испита, измиривања школарине и сл. студентима су од школске 2014/2015. године доступне преко сервиса е-студент. Електронско вођење евиденције и пријављивање испита путем овог сервиса такође је омогућило ефикасније праћење рада студената, пријаву испита на даљину, али и анализу успешности студената по студијским програмима и предметима.

У оквиру Годишњег извештаја о раду Факултета (извештаји катедри и Комисије за обезбеђење квалитета) заступљени су детаљни подаци о стручном, научном и наставном раду свих наставника и сарадника и о начинима на који Факултет подстиче развијање компетенција наставника (едукације, набавка литературе, подршка у процесу публикавања радова и излагања на скуповима, организовање конференција, научних скупова и округлих столова, студијска путовања, размене наставника у оквиру Еразмус+ програма и сл.).

Правилником о квалитету предвиђено је да се квалитет наставног процеса на студијском програму МАС *Васпитач у домовима* обезбеђује кроз доношење и поштовање Плана рада на предметима, интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, коректан и отворен однос према студентима, разумевање и уважавање потреба студената, поштовање различитих стилова учења и редовно праћење и вредновање рада студената током наставе.

План и распоред наставе (предавања и вежбе као и практичне активности) су усклађени са законским нормама, потребама и могућностима студената и познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе. Сврха сваког студијског предмета предвиђена је програмом и показује усмереност на практичну примену знања и стечених вештина.

Правилником о квалитету, а према упутству за израду силабуса, силабуси предмета доступни су студентима и обухватају све потребне информације: основне податке о предмету (назив, година, број ЕСПБ бодова, услови); циљеве предмета; садржај и структуру предмета; план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе); начин оцењивања на предмету; уџбенике, односно обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима на предмету. Детаљне информације о свим акредитованим студијским програмима и свим предметима унутар студијских програма налазе се на веб-сајту Факултета.

На основу Студијског програма, Декан објављује распоред наставе који садржи: јасно истакнуте предмете по студијским групама и годинама, имена наставника и сарадника задужених за сваки наставни предмет и временску и просторну структуру извођења часова предавања и вежби. Распоред часова је доступан на сајту Факултета. На огласним таблама, као и на сајту факултета, презентују се информације о распореду наставе и испита, најмање десет дана пре почетка семестра. Промене распореда часова могуће су уз одобрење декана или продекана за наставу.

Самоиницијативно мењање распореда сматра се тежом повредом радне дисциплине. Факултет систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима и предузима корективне мере уколико дође до одступања. У складу са тим, сваки наставник прилаже продекану за наставу оперативни план рада за сопствени предмет, најкасније 14 дана пре почетка семестра, у штампаној и електронској форми. Оперативни план рада подразумева структуру садржаја наставног предмета, број часова предавања и вежби. Поред тога, оперативни план рада садржи и опште податке о курсу (назив, семестар, статус предмета (обавезни/изборни), предуслове за похађање курса, име(на) наставника/сарадника, број сати предавања, вежби, као и самосталног рада студената, циљеве, садржај и структуру, начин евалуације рада студената, списак литературе).

На почетку семестра наставник упознаје студенте (усмено и у писаној форми) са оперативним планом рада на предавањима и вежбама, правима и обавезама студената, датумима полагања колоквијума, предиспитним обавезама и свим осталим роковима важним за реализацију програма, са начином оцењивања на предмету, информацијама о уџбеницима, односно обавезној и допунској литератури. Рад наставника се прати путем анкета у којима студенти на крају семестра евалуирају квалитет наставе одређеног студијског предмета, спремност наставника за рад, иновативност његове наставе, разумљивост и јасност излагања, примену интерактивних метода, укључивање примера из праксе, подстицање студената на креативност и самостално истраживање, примену стечених знања. Од посебног значаја је дужност наставника и сарадника да перманентно унапређују своје педагошке и дидактичко-методичке способности, као и да прате, евидентирају и оцењују успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Ова констатација је потврђена и у процесу студентске евалуације педагошког рада наставника.

Сваки наставник и сарадник подноси одговарајућој катедри извештај о свом раду у претходној школској години најкасније седам дана након завршетка летњег семестра. Извештај садржи анализу наставног процеса, као и предлоге за допуну и измене плана рада. На основу извештаја наставника, катедре разматрају реализацију наставног плана и програма и подносе Наставно-научном већу извештај о извршеној анализи са мишљењем о квалитету наставе и предлозима измена на првој наредној седници Већа.

5.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Наставни процес који је у складу са савременим тенденцијама и кретањима у области домског васпитања ++	Недовољно ефикасна и ефективна припрема студената за самостални истраживачки рад ++
Мотивисаност и компетентност већег дела наставног кадра за унапређивање наставе ++	Отпор једног броја наставника и сарадника увођењу нових наставних метода и технологија +
Добро осмишљени наставни предмети у складу са реалним потребама процеса васпитања у домовима ++	Недовољан број наставника за одржавање наставе на страним језицима студентима у оквиру програма мобилности ++
Капацитети факултета за остваривање сарадње са екстерним институцијама и телима ++	Недовољна партиципација студената у унапређивању квалитета студија ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Потенцијал за интердисциплинарно повезивање васпитача +	Ризик од недовољног броја оспособљених наставника за реализацију нових облика рада и активности ++
Постојање интересовања екстерних институција за сарадњу са факултетом ++	Недовољно средстава за реализацију планираних активности и остваривање капацитета +++
Могућности сарадње између наставника, студената и спољних институција као што су домови ученика у циљу остваривања заједничких интереса ++	Недовољна заинтересованост наставника за учешће у пројектима и ваннаставним активностима на студијском програму ++
Проширивање понуде наставних садржаја у складу са потребама тржишта	Ризик од недовољног броја студената за реализацију планираних активности ++

и света рада +++ Могућност додатног усавршавања наставника и сарадника за иновативне облике наставног и научно рада ++	Могући застоји и одлагања у наставном процесу услед екстерних фактора ++
---	--

5.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

У циљу унапређивања квалитета наставе на студијском програму МАС *Васпитач у домовима* Факултет је планирао спровођење следећих мера:

- Снажније и конкретније интердисциплинарно повезивање васпитача у домовима са другим областима васпитања и образовања;
- Спровођење заједничких активности наставника и сарадника у циљу интердисциплинарног повезивања предмета и наставних садржаја;
- Успостављање јединственог система школовања мастер васпитања са широком компетенцијама и исходима образовања који би обухватили све аспекте васпитања у институцијама;
- Веће укључивање студената у осмишљавање наставних и ваннаставних активности, као и партиципација студената у креирању садржаја предмета;
- Спровођење додатних програма стручног усавршавања наставника и сарадника за примену иновативних облика наставе;
- Веће ангажовање наставника на извођењу наставе на страним језицима за студенте из иностранства у оквиру програма мобилности;
- Већа организациона и финансијска подршка за наставнике који се редовно стручно усавршавају, објављују научне и стручне радове и учествују у иновирању и унапређивању рада Факултета.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

[Прилог 5.4 Упутство за рад студентских сервиса](#)

[Прилог 5.5. Правилник о награђивању студената](#)

[Прилог 5.6. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

7.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 7

На Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у овом тренутку у настави ангажовано је 54 стално запослених лица – 43 наставника и 11 сарадника. Од тога је 9 наставника у звању редовни професор, ванредних професора је 10, а у звању доцента су тренутно 24 запослена. Свих 11 сарадника су у звању асистента и запослени су са 100 % радног времена.

За реализацију студијског програма МАС *Васпитач у домовима* у потпуности је обезбеђено наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Број наставника одговара потребама студијског програма и покрива све предмете и број часова на тим предметима.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, дефинисани на основу *Правилника о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу* (објављен 18.02.2016.) и на основу Статута Факултета (за сараднике). Поступак и услови су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Периодично се проверавају и усавршавају од стране Универзитета у Крагујевцу, односно Факултета.

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава законских одредби, правила и критеријума Универзитета у Крагујевцу усклађених са критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију, одредби Статута Универзитета и Факултета и прописаних сопствених поступака, правилника и критеријума путем којих при избору оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. У циљу обезбеђења квалитета посебно се, као обавезујући документ, примењује Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу. О испуњености услова за избор академска јавност може се информисати увидом у извештаје на интернет страници Факултета (за сараднике) и Универзитета у Крагујевцу (за наставнике). У поступку избора у звање наставника користе се прописани табеларни обрасци који детаљно и прегледно приказују научну, стручну и педагошку компетенцију кандидата, као и њихову ангажованост у широј академској и друштвеној заједници.

У поступку избора наставника и сарадника вреднују се резултати научноистраживачког рада, ангажовање у развоју и унапређивању наставе, резултати педагошког рада наставника или сарадника и, за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка. Показатељи квалитета научног рада који се вреднују при избору наставника су број и ранг научних публикација и учешће на научним пројектима, учешће у стручним пројектима и едукативним програмима, чланство у професионалним, посебно међународним удружењима и институцијама, учешће у раду стручних тела и органа Факултета. Показатељи ангажовања на унапређењу научног подмлатка су менторства и чланства у комисијама за оцену и одбрану мастер, магистарских и докторских радова, ангажовање наставника на вишим нивоима студија и у различитим едукативним програмима за младе научнике и сараднике. На Катедрама које су у саставу Факултета редовно се процењује тренутно стање кадровских прилика и предлаже се политика запошљавања која је у складу са реалним потребама студијских програма.

Евалуација рада наставника и сарадника, поред процедура за избор и реизбор које се обављају периодично на три, односно пет година, спроводи се редовно на крају сваке академске године када чланови катедри подносе извештаје о свом раду у протеклој години шефовима катедри. Сваке године прикупљају се и прате подаци о броју и структури објављених радова на нивоу Катедри, а шефови

Катедри подносе извештаје о научноистраживачком и наставном раду наставника и сарадника продеканима. Поменути извештаји саставни су део Годишњег извештаја о раду факултета, а ажурирају се и подаци о напредовању запослених у звањима и њиховој научноистраживачкој продукцији на сајту Факултета. Поред тога, податке о објављеним радовима наставника и сарадника једном годишње прикупља Комисија за обезбеђење квалитета Факултета, као и продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност у склопу припреме Извештаја о научноистраживачком раду запослених на Факултету. Опште оцене рада наставника и сарадника, као и оцене које се тичу других аспеката рада Факултета, детаљно се анализирају и пореде са подацима из претходних година на седници Наставно-научног већа.

У складу са тенденцијама савремене европске универзитетске праксе посебна пажња поклања се и развоју младих кадрова што је одређено *Програмом развоја научноистраживачког подмлатка*. Полазну основу *Програма развоја научноистраживачког подмлатка* чини упознавање младих истраживача са принципима добре научне праксе, селекција и саветовање успешних студената основних и дипломских академских студија за наставак академског образовања и укључивање младих истраживача у текуће научноистраживачке пројекте. Млади сарадници имају право на стручну и саветодавну подршку у реализацији научних истраживања која врше у оквиру пријављених докторских дисертација, а неопходне инструкције, савете и подршку у области научноистраживачког рада добијају од старијих и искуснијих колега (ментора, руководиоца истраживачких тимова) и када је у питању учешће у научноистраживачким пројектима. У складу са *Правилником о новчаној подршци научним радницима за учешће на научним скуповима* и конференцијама младим сарадницима се пружа подршка у учешћу на научним скуповима, конференцијама, конгресима и различитим облицима стручног и научног усавршавања, омогућава им се и помаже у објављивању истраживачких резултата како у часопису Узданица, чији је издавач Факултет, тако и у другим стручним и научним публикацијама у земљи и иностранству. Саставни део ових активности је и помоћ сарадницима у аплицирању за различите врсте студијских путовања, размене и мобилности у оквиру програма Еразмус плус, различитих билатералних програма и других видова академске сарадње са образовним институцијама у европском образовном простору. Сарадници одмах по одбрани докторске дисертације добијају могућност да буду бирани у звање доцента, што је јако важно за њихову мотивацију када је у питању наставак научног рада и развоја, али и за осећај да их Факултет у развоју и напредовању подржава.

Научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника се, у оквиру материјалних могућности Факултета, подстиче перманентном едукацијом. Факултет подстиче научну и истраживачку активност наставника и сарадника редовним обавештавањем, стављањем на увид обавештења о научним конкурсима, позивима за припрему пројеката и другим активностима које су важне за континуирано усавршавање и развој каријере.

Према мишљењу самих студената наставници и сарадници који су ангажовани на *МАС Васпитач у домовима* поседују високо специјализована академска и стручна знања о развоју и учењу деце и адолесцената, као и знања из различитих наука и области живота и рада која су потребна за успешно планирање, реализацију и вредновање наставног процеса. У раду са студентима наставници примењују рефлексивно критички приступ проблемима из праксе. Посебан фокус у настави је усмерен на интегрисани приступ учењу и развоју деце различитих узраста и целовито сагледавање повезаности делатности васпитно-образовних установа.

Наставници и сарадници на *МАС Васпитач у домовима* оспособљавају студенте за истраживачки рад и самостално вођење истраживачких пројеката. Поред тога негује се отвореност према локалној заједници и промовисању васпитања и образовања усмереног на хуманистичке вредности. Према резултатима анкетања већина наставника и сарадника показује активно интересовање и делује у правцу целоживотног учења и усавршавања.

7.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Висока транспарентност и поштовање процедура приликом избора наставника и сарадника +++</p> <p>Усаглашеност поступака избора наставника и сарадника за законским прописима и критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију+++</p> <p>Висока компетентност и мотивисаност наставника и сарадника на МАС Васпитач у домовима ++</p> <p>Селекција наставника и сарадника у складу са потребама, компетенцијама и исходима на студијском програму МАС Васпитач у домовима ++</p> <p>Стално професионално усавршавање наставника, учешће на научним скуповима, пројектима и писање научних и стручних радова ++</p>	<p>Недовољан системски надзор, праћење и оцењивање квалитета наставника и сарадника путем картона научног радника ++</p> <p>Наставници и сарадници су у извесној мери оптерећени припремама података о свом протеклом научноистраживачком раду, јер то чине релативно често, а захтевају се различите форме ових података ++</p> <p>Процедура избора у наставничка звања усложнена и захтева значајно више документације него што је до сада био случај +</p> <p>Недовољна транспарентност мера које су спроведене у циљу унапређења квалитета након анализе резултата педагошког рада наставника и сарадника ++</p> <p>Процедура избора у целини подразумева велико ангажовање наставника и несигурност у погледу тога да ли ће је ваљано припремити +++</p> <p>Нису сви наставници укључени у програме мобилности +</p> <p>Оптерећеност наставника бирократским захтевима и обавезама који ометају ефикасан професионалан рад +++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Могућности да се унапреди наставна интегрисањем васпитачких мастер програма (<i>Васпитач у предшколским установама и Васпитач у домовима</i>) као јединственог студијског програма МАС <i>Васпитач</i> ++</p> <p>Могућности искоришћавања мотивације и капацитета наставника и сарадника за иновирање студијског програма ++</p> <p>Могућности размене наставника и</p>	<p>Због нејасног статуса новог пројектног циклуса националних научних пројеката, постоји опасност успоравања напредовања (избора у виша звања) одређеног броја наставника услед неиспуњености критеријума учешће у научним пројектима +++</p> <p>Нови статус Србије као програмске земље у програму Еразмус плус негативно ће утицати на број мобилности</p>

<p>сарадника и усавршавања у иностранству +++</p> <p>Повезивање студената, наставника и сарадника са иностранством у оквиру програма размене ++</p>	<p>наставника и сарадника услед мањег буџета предвиђеног за ове активности ++</p> <p>Процењивање кадровских прилика и политике запошљавања на катедрама је добра пракса али постоји опасност да предлози катедри не прате стратешка опредељења у новим циклусима акредитације +</p> <p>Пад мотивације наставника и сарадника за стручна усавршавања и напредовања +++</p> <p>Неусклађеност и неповезаност реалног наставног рада са научним радом и истраживањима у пракси +</p>
---	--

7.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

У циљу унапређивања квалитета наставног кадра на студијском програму МАС Васпитач у домовима Факултет је планирао спровођење следећих мера:

- Успостављање ближе сарадње између наставника и сарадника на ефективнијој реализацији наставних предмета;
- Јасније дефинисање и улоге и одговорности руководиоца студијског програма;
- Успостављање процедуре помоћи наставницима у поступку избора у знања кроз консултације, помоћ у припреми документације и у правним питањима;
- Додатна подршка и подстицај за укључивање наставника и сарадника у педагошке, научноистраживачке и стручне активности;
- Ефикаснија подела задужења и обавеза наставника у складу са реалним потребама студијског програма;
- Утицај на релевантна тела на успостављању реалистичних, објективних и релевантних критеријума за избор наставника и сарадника у служби унапређења квалитета наставног и научног рада на студијском програму;
- Повезивање студената и наставника у земљи и иностранству који се баве истим проблемима и имају иста стручна и професионална интересовања;
- Примена резултата најновијих научних истраживања у вези са наставном ефективношћу у оквиру савремених начина студирања и оптимизација наставног процеса.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са](#)

бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

8.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Факултет је обезбедио све релевантне информације и податке који су у вези са студијама свим потенцијалним и уписаним студентима на студијском програму *МАС Васпитач у домовима*.

При селекцији студената за упис, Факултет вреднује резултате у претходном школовању и резултате на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом. Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. Права студената на Факултету су регулисана Статутом факултета у делу заштите права студената. Према Статуту, члан 54, сви студенти имају право на подједнако квалитетне услове студија и право на различитост и заштиту од дискриминације.

Сви кандидати који желе да се упишу на студијски програм имају једнака права која не могу бити ограничена по основу пола, расе, брачног стања, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла. Сваке године у складу са афирмативним мерама Министарства просвете омогућен је упис и студентима са одређеним степеном сензорних и моторних дефицита. За ове студенте садржаји појединих студијских предмета и критеријуми оцењивања се прилагођавају. Са циљем превазилажења различитих проблема и пружања додатне подршке студентима, али и са циљем унапређења способности свих студената да успешно и квалитетно студирају, усавршавају своје потенцијале и напредују у животу почео је са радом Тим за психолошко-педагошку подршку студентима.

Студенти Факултета су унапред упознати са обавезом похађања и активног учешћа у настави и Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту. Према овом правилнику, наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, облицима активне наставе и предиспитним обавезама, а нарочито начином њиховог вредновања, структуром и садржајем испита, структуром укупног броја поена и начином утврђивања коначне оцене.

Обавеза похађања и активног учешћа у настави је посебно наглашена и у програмима предмета који се налазе на сајту Факултета. Оцењивање студената на Факултету се врши према унапред објављеним критеријумима и правилима. Ово је уређено и силабусима предмета кроз спецификоване критеријуме, правила и процедуре оцењивања који су студентима и јавности доступни на сајту Факултета. Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту описане су процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Из акредитационих докумената за сваки предмет на Факултету се може видети који је однос поена који је сваки наставник доделио предиспитним обавезама, а који завршном испиту на свом предмету. Избор предиспитних обавеза и завршног испита је разноврстан, што указује на напор наставника да примене вишеструке методе оцењивања и да на тај начин дођу до ваљане и поуздане оцене за сваког студента. У оквиру Центра за иновације и развој курикулума током 2016. године извршене су систематичне анализе на основу којих је извршена процена: метода оцењивања студената и њихове прилагођености предмету; праћења и оцењивања рада студената током наставе;

односа оцена рада студента током наставе на завршном испиту и укупне оцене и способности студената да примене знање.

Коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студента регулисано је *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту*. Осим тога, на Факултету је на основу одлуке 648/5 Универзитета у Крагујевцу усвојен Етички кодекс наставника Универзитета у Крагујевцу којим се регулише понашање наставника током оцењивања студената - објективност, етичност и коректан однос према студенту. Такође, усвојен је и *Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу* на основу кога је установљена дисциплинска комисија првог степена.

Факултет систематично прати и проверава оцене по предметима, као и пролазност студената по предметима, годинама и програмима. Ово је уређено *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* према коме су наставници и сарадници дужни да прате, проверавају и анализирају резултате испита на свом предмету, а катедре да разматрају успех студената из предмета који припадају њиховим ужим научним областима и предлажу мере за побољшање система провере знања као и корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Резултати праћења студентског успеха по студијским годинама и предметима су укључени у годишњи извештај Деканата о раду факултета.

Комисија за обезбеђење квалитета у посебним случајевима одступања у односу на просечну оцену или пролазност студената доноси и предлаже корективне мере. Факултет сваке године прати и награђује један број изузетно добрих студената што је уређено *Правилником о награђивању студената*.

Факултет такође омогућава студентима одговарајуће облике студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. Факултет уважава студенте и њихова права и потребе да се организују, делују и учествују у одлучивању у складу са законом. Под већ поменутом секцијом на званичном сајту Факултета - Инфо за студенте, постоје две релевантне подсекције: Студентска организација и Студентски парламент. На њима су приказане релевантне информације, као што су активности студентске организације и чланови студентског парламента. Такође је доступан и *Правилник о изборима за студентски парламент*. Студенти могу аплицирати на следећим програму мобилности Erasmus + (KA1).

Студенти на студијском програм МАС *Васпитач у домовима* до сада су показивали изузетно интересовања за усавршавање и напредовање у области домског васпитања и образовања. Иако је реч о релативном малом броју студената они су постигли врло високе резултате на стручном, професионалном и личном плану. Неки од њих су добитници бројних домаћих и међународних признања у области науке, уметности и стваралаштва. Поједини студенти су аутори научних радова, пројеката, збирка песама, књига, ликовних дела. Подаци о овим постигнућима доступни су јавности на сајту факултета као и у Годишњем извештају о раду Факултета и другим званичним документима.

8.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Висока мотивисаност и способност студената који остварују врло високе научне и уметничке резултате +++	Недовољна подршка студентима у укључивању у васпитно образовни систем ++
Повезаност студената са институцијама система васпитања и образовања у пракси ++	Непопуларност студијског програма услед лоше слике образовног система и домова ученика +
Ефикасан и ефективан систем	Постојање организационих и физичких

<p>информисања студентима о свим релевантним аспектима студирања ++</p> <p>Постојање олакшица студентима за припрему пријемног испита и процедуру уписа на факултет++</p> <p>Јасни, прецизни и објективни критеријуми селекције и уписа студената +++</p> <p>Јасни, прецизни и објективни критеријуми оцењивања и постигнућа студената +++</p> <p>Постоје дефинисане процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања ++</p>	<p>тешкоћа које отежавају студирање студентима којима је потребна додатна помоћ и подршка (непостојање прилазних рампи и сл.) ++</p> <p>Недовољна припремљеност студента који долазе из различитих средина и институција студирања на Факултету +</p> <p>Тешкоће у праћењу и анализи постигнућа студената ++</p> <p>Недовољно праћење напредовања каријере свршених студената у свету рада +</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Боља промоција и упознавање будућих студената са предностима МАС Васпитач</p> <p>Увођење додатних програма помоћи и подршке новим студентима ++</p> <p>Шанса за бољим повезивањем студената са институцијама у земљи и иностранству</p>	<p>Ризик од недовољног броја заинтересованих студената за будући програм МАС Васпитач +++</p> <p>Опасност од препознавања важности студијског програма од стране других институција и актера +++</p> <p>Недовољно ефективно студентско организовање ++</p>

8.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

У циљу унапређивања квалитета студената на студијском програму Факултет је планирао спровођење следећих мера:

- Ефективнија промоција и представљање могућности и значаја студијског програма будућим студентима и јавности
- Помоћ Факултета студентима у сарадњи са другим институцијама система васпитања и образовања и локалном заједницом
- Решавање питања организационих и техничких проблема који отежавају студирање студентима којима је потребна додатна помоћ и подршка. Изградња прилазних рампи, помоћних средстава и веће ангажовање радника у помоћи овим студентима;
- Боља информисање студената о студијском програму који је планиран у следећем акредитационом циклусу
- Осмишљавање механизма за праћење свршених студената и њиховог напредовања;
- Константно вредновање и прилагођавање критеријума за селекцију и упис студената у оквиру прописа;

- Оснаживање студената за боље студентско организовање и генерално већу партиципацију студената у вези са студентским питањима.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената](#)

[Прилог 8.2. Правилник о оцењивању](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

[Прилог 8.4. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

[Прилог 8.5. Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

9.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 9

9.1.1. Уџбеници и литература

Општим актима Факултета утврђени су стандарди квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета.

Стандарди који се односе на квалитет уџбеника и литературе дефинисани су *Правилником о уџбеницима* (Прилог 9.1) и *Правилником о издавачкој делатности Факултета*.

Правилником о уџбеницима утврђени су стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника и друге наставне и испитне литературе која се користи у процесу образовања на свим нивоима студија на Факултету. Правилником је одређено: 1) да је основни или предметни уџбеник основно и обавезно наставно средство које обухвата садржај наставног предмета утврђен студијским програмом; 2) да су помоћни уџбеници: практикуми, приручници, хрестоматије, збирке задатака и др; 3) да скрипта, као ауторизована предавања, имају привремени карактер до издавања уџбеника; 4) да студенти у току студија користе научне и стручне публикације и периодику (монографије, резултате истраживања, зборнике, часописе и др.); 5) да сва наставна литература у погледу квалитета, садржаја и обима мора да одговара циљевима студијског програма и програму предмета на који се односи.

Факултет је дужан да за сваки наставни предмет обезбеди одговарајуће уџбенике и другу наставну и испитну литературу у потребној количини и на време (најкасније месец дана пре почетка школске године).

Правилником о уџбеницима утврђено је да Факултет обезбеђује уџбенике и другу литературу у броју који је сразмеран броју студената који их користе и да је најмање десет примерака сваког уџбеника доступно студентима у библиотеци Факултета, а да се набавка уџбеника обезбеђује преко скриптарнице Факултета. Такође, Факултет обезбеђује уџбенике и другу наставну литературу у оквиру своје издавачке делатности када су аутори наставници и сарадници Факултета.

Правилником су утврђени стандарди квалитета уџбеника на Факултету, као и начини контроле њиховог квалитета, односно садржаја, дидактичке обраде и техничке припремљености.

Наставно-научно веће, на предлог матичне катедре, утврђује постојање потребе за новим уџбеницима и новим издањима, као и потребе за изменама и допунама постојећих уџбеника.

Правилником је регулисано да Факултет периодично анкетира студенте у циљу утврђивања квалитета уџбеника и друге наставне литературе. Контрола квалитета обухвата вредновање садржине, структуре, стила, разумљивости, као и поштовање правила о обавезној литератури од стране наставника и оцењује се оценама од 1 до 5. Студенти се о квалитету уџбеника изјашњавају попуњавањем анкетног упитника, а анкетирање спроводи Комисија за обезбеђење квалитета.

У следећој табели дате су просечне оцене студентског вредновања корисности литературе у савладавању садржаја предмета. Евалуација обухвата школску 2018/19. годину.

Табела 5. Процена корисности литературе за савладавање садржаја по предметима

Студијски програм	Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета
МАС Васпитач у домовима	4,91

9.1.2. Библиотечки ресурси

Библиотека Факултета је Решењем Универзитетске библиотеке *Светозар Марковић* 22.5. 1995. године уписана у Регистар библиотека, а њен рад и организација уређени су *Правилником о раду библиотеке* и *Правилником о систематизацији радних места*, у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник 52/11), *Упутством о начину рада библиотеке са корисницима*, као и другим нормативима из ове области.

Библиотека својим радом, обимом књижевног фонда и информатичком опремом обезбеђује подршку наставном и научноистраживачком раду Факултета. Опремљена је фондом који задовољава потребе студијских програма, односно снабдевена потребним уџбеницима, часописима и богатом збирком референтне литературе (енциклопедије, речници, приручници и сл.) за извођење наставе.

Библиотечки фондови доступни су свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета, као и другим корисницима путем међубиблиотечке размене. На почетку прве године студија продекан за наставу обавештава студенте о начину рада библиотеке.

Библиотека располаже фондом од 43511 библиотечких јединица (10 докторских дисертација, 18 магистарских теза, 263 мастер рада, 14 специјалистичких радова, 3479 дипломских радова и низ фотографија, картографских карата и некњижне грађе). Осим уношења нових наслова у електронски каталог и даље траје унос мање актуелног старог књижног фонда. Део фонда чине и сви дипломски радови, такође унети у електронску базу Cobiss+, тако да је приступ корисницима олакшан. Повећавање броја публикација и увећање књижног фонда у складу са потребама студената, наставника и сарадника Факултета, врши се куповином нових књига, часописа и уџбеника из различитих научних области из буџета Факултета, донацијама и међубиблиотечком разменом са библиотекама сродних факултета. Факултет је предузео активности на обогаћивању књижног фонда и страном литературом. У вези са тим, започета је крајем 2018. године размена публикација са Конгресном библиотеком у Вашингтону. Наставницима је омогућен приступ Kobson и Ebsco базама. Библиотека има добро опремљену читаоницу, комплетно реновирану 2017. године, са 50 седишта. Осим основне делатности, библиотека се бави и културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, промоције нових књига, организовање литерарних састанака, предавања и других облика културног деловања.

Комплетан процес рада у библиотеци је аутоматизован. Библиотека Факултета је пуноправни члан библиотечко-информационог система COBISS.SR. Са формирањем електронског каталога књига се почело 2006, а са COBISS позајмицом 2011. године.

До наслова који се не могу купити долази се међубиблиотечком позајмицом. Годишње се у оквиру међубиблиотечке размене позајми око 300 књига потребних за наставни и научноистраживачки рад. Такође, библиотека Факултета позајми другим библиотекама око 70 наслова годишње.

Домаћи и страни часописи доступни су у електронском облику преко сервиса *Kobson*. *Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета* утврђено је да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада Библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности и иновирањем библиотечког пословања имплементацијом нових технологија.

Богаћење библиотечког фонда врши се у складу са захтевима наставног процеса и научноистраживачког рада, као и интересовањима студената и професора Факултета.

Структуру и обим књижног фонда и учила критички процењују наставници према програмима својих курсева и предлажу набавку. Набавка друге опреме предлаже се у оквиру годишњег плана набавки који, на предлог Наставно-научног већа, усваја Савет Факултета. Набавка опреме, литературе и других учила на пројектима на којима Факултет учествује одвија се према предлозима наставника и сарадника, уважавајући лимит буџета и приоритете које утврде катедре, односно Наставно-научно веће. Обновљање фонда врши се више пута у току године, како из сопствених средстава факултета, тако и из средстава предвиђених пројектима и програмима.

Сваке године Финансијским планом Факултета утврђује се потребна висина средстава за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса.

Набавну политику воде декан Факултета, продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност и остали наставници и сарадници у сарадњи са библиотекарима.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, издавање књига и читаоница (са 50 седишта), повезане су и смештене у приземљу Факултета на простору од око 200 m². На тај начин библиотека студентима, наставном и ненаставном особљу пружа адекватне услове за рад. Студенти се систематски упознају са начином рада библиотеке и обучавају за претраживање базе COBISS.SR (у којој је више од 180 библиотека Србије). Библиотечки фонд и простор доступни су корисницима 12 часова радним данима, као и суботом и недељом. Корисници добијају од библиотекара и стручну помоћ у проналажењу свих потребних информација и издања.

Поред прикупљања, чувања и давања на коришћење библиотечно-информационе грађе, библиотека се бави културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, организовање књижевних вечери, предавања, радионица и промоције сопствених издања.

Број лица ангажованих у раду Библиотеке као и њихова стручна спрема, дефинисани су *Правилником о систематизацији радних места* и *Правилником о раду библиотеке*, а усклађени су са националним стандардима.

На пословима и радним задацима библиотекара раде три дипломирана библиотекара (висока стручна спрема, положен стручни испит из области библиотекарства, обученост за рад у систему COBISS, претраживање база Kobson и Ebsco). Особље је компетентно за послове које обавља и показује мотивисаност за рад и спремност за стручно усавршавање.

Квалитет уџбеника и других учила процењује се у складу са стандардима, на начин и по поступку утврђеним *Правилником о уџбеницима*. Поред тога, периодичним анкетама студената обезбеђују се сазнања о мишљењу студената и њиховим искуствима везаним за доступност уџбеника и литературе која представљају основу за утврђивање мера за унапређење квалитета.

На редовним студентским евалуацијама рада Факултета опремљеност библиотеке и рад библиотекара по правилу бивају оцењени највишим оценама.

Табела 6. Опремљеност и рад библиотеке – резултати анкете

<i>р.б.</i>	<i>Став</i>	<i>потпуно нетачно</i>	<i>углавном нетачно</i>	<i>делимично тачно</i>	<i>углавном тачно</i>	<i>потпуно тачно</i>	<i>не могу да процијем</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	5	8	40	119	315	30	487	4.50	0.64
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	4	3	37	110	326	37	480	4.56	0.54
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	6	4	22	81	373	31	486	4.67	0.51
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	4	3	24	108	325	53	464	4.61	0.48
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	6	3	22	119	329	38	479	4.59	0.52

Факултет у великој мери задовољава стандард 9 када је у питању квалитет библиотечких ресурса, али проблем представља недостатак простора за квалитетно смештање књижног фонда. Библиотека Факултета има фонд од близу 40.000 књига, а поред уџбеничке и помоћне литературе има и ретке примерке књига старих преко 100 година. Обнављање фонда врши се више пута у току године, како из сопствених средстава Факултета, тако и из средстава предвиђених пројектима и програмима.

9.1.3. Информатички ресурси

Организација, статус и рад Службе информационих технологија Факултета уређени су *Статутом Факултета, Правилником о организацији и систематизацији радних места и Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.*

Служба информационих технологија задужена је да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета.

У Служби информационих технологија запослена су два администратора мреже. Служба је опремљена савременим уређајима и брине о функционисању рачунарске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и компјутерске опреме дата је прилогу.

Поред амфитеатра и 15 учионица, који су опремљени компјутерима и видео-пројекторима, у надлежности службе је и *Центар за учење* који је опремљен са 23 рачунара и у коме је студентима обезбеђен стални приступ интернету. Просторије центра за учење смештене су у одговарајућем делу зграде и на простору довољне површине, тако да су корисницима омогућени оптимални услови за рад. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у центру за учење континуирано се прати; особљу се омогућује стручно усавршавање и напредовање. *Центар за учење* доступан је свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета 12 сати дневно.

Служба информационих технологија задужена је за: 1) администрирање локалне мреже, администрирање, ажурирање и дизајн интернет презентације Факултета; 2) текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса; 3) праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда; 4) дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и

објављивање података на веб-страницама Факултета; 5) развој нових сервиса (администрација, испитне активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго); 6) унапређење постојећих софтверских и хардверских решења; 7) вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада.

Запослени у Служби информационих технологија пружају помоћ наставницима, сарадницима и студентима у налажењу научних и стручних информација о рачунарском хардверу и софтверу и у решавању проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима.

Служба примењује у свом раду савремена светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија. Факултет финансијским планом годишње утврђује висину средстава намењених развоју службе и унапређењу локалне мреже.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета утврђено је да се квалитет рада Службе информационих технологија остварује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Праћење квалитета рада Рачунарско-информационе службе укључује, осим анализа извештаја саме службе и њених корисника, периодично анкетирање студената путем анонимне анкете, која чини део студентске евалуације рада Факултета. У студентским анкетама, једна група питања односи се на рад Рачунарско-информационе службе, квалитет рада локалне мреже и расположивост и доступност њених сервиса, као и професионалност и коректност особља службе.

Табела 7. Резултати анкете, школска година 2018/2019, основне и мастер академске студије – обједињено

<i>р.б.</i>	<i>Став</i>	<i>потпуно нетачно</i>	<i>углавном нетачно</i>	<i>делимично тачно</i>	<i>углавном тачно</i>	<i>потпуно тачно</i>	<i>не могу да проценим</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	19	9	58	115	290	26	491	4.32	1.03
9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	6	6	29	117	290	69	448	4.52	0.62
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	10	11	53	134	274	35	482	4.35	0.84
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	10	7	40	138	298	24	493	4.43	0.74
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	16	14	49	127	282	29	488	4.32	0.99
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	6	8	31	125	308	39	478	4.51	0.63
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	8	9	45	131	290	34	483	4.42	0.74
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	9	9	58	129	278	34	483	4.36	0.81

Резултати претходне анализе указују да Факултет у великој мери задовољава Стандард 9.

Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Поред овога, евидентно је да набавком и/или објављивањем уџбеничке и друге литературе Факултет обезбеђује студентима наставни материјал предвиђен силабусима предмета на свим студијским програмима у довољној количини и на време. Факултет обезбеђује и остала наставна средства, која се углавном користе на пракси, а која студенти дуже од администратора мреже или предметних наставника.

Факултет у великој мери задовољава стандард 9 и када је у питању квалитет информатичких ресурса. Студентима су на располагању две учионице са 23 рачунара, више учионица са 5 до 10 рачунара (учионица за језике, учионица за математику), као и интерна радио-станица за припрему материјала за истраживачки рад. Студентима је од 8 до 20 часова на располагању центар за учење који има 23 рачунара и електронску таблу. *Центар за учење* је у непосредној близини библиотеке, што студентима олакшава рад. Неколико рачунара распоређено је по холовима Факултета, а сви рачунари су умрежени и имају 24-часовну интернет конекцију. Студентима је на располагању 15 лаптоп рачунара и 15 пројектора за часове и активности које држе на пракси. За припрему материјала за праксу студенти користе штампаче (колор и црно-беле), графоскопе, расположиве копир апарате, апарате за репродуковање музике и осталу опрему у кабинетима за одговарајуће методике.

9.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Стручан библиотечки кадар који студентима и запосленима пружа одговарајуће библиотечке услуге и који континуирано унапређују своје знање +++	Недостатак простора за квалитетно смештање библиотечког фонда ++
Добра структура библиотечког фонда +++	Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нових књига ++
Солидна покривеност предмета уџбеничким материјалом +++	Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нове информатичке опреме ++
Усвојена акта везана за квалитет уџбеника и рада библиотеке +++	Недовољно анализирани специфичности потреба за литературом и изворима на студијском програму <i>МАС Васпитач у домовима</i> ++
Реновирана читаоница отворена за кориснике сваког дана од 8 до 20 часова +++	
Развијена међубиблиотечка сарадња +++	
Доступност информатичких ресурса којима се обезбеђује комуникација са међународном и домаћом литературом +++	
Обезбеђени потребни информатички ресурси +++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је даље развијати библиотечке и	У условима смањеног прилива средстава

информатичке ресурсе на начин који је дао добре резултате у протеклом периоду +++	мере штедње ће нужно утицати на могућности набавке нових књига ++
---	---

9.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- Перманентно радити на побољшању квалитета библиотечких и информатичких ресурса (набавка уџбеника, приручника, научне и стручне литературе, софтвера и рачунара).
- Анализирати специфичности литературе и наставних средстава у вези са студијским програмом *МАС Васпитач у домовима* и омогућити задовољење специфичних потреба.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

10.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Органе Факултета чине: орган управљања, орган пословођења и стручни органи. Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени Статутом и правилницима високошколске установе, у складу са законом. Орган управљања чини Савет Факултета, а орган пословођења Декан факултета. Надлежности Савета и послови које обавља дефинисани су *Статутом Факултета*, а начин рада Савета, начин доношења одлука и обављања послова регулисан је *Пословником о раду Савета Факултета*.

Савет решава питања која су од битног значаја за живот, рад и даљи развој Факултета, а која произлазе из *Закона о високом образовању* и *Статута Факултета*. Разматра извештај о раду Факултета за протеклу школску годину и доноси годишњи програм рада за текућу школску годину; усклађује постојеће и доноси нове опште акте из своје надлежности у складу са *Законом о високом образовању* и *Статутом Факултета*; разматра извештај о пословању и завршни рачун за претходну годину; доноси финансијски план Факултета; одлучује о висини школарине за текућу школску годину; утврђује стратегију обезбеђења квалитета на предлог декана; јача сарадњу са локалном самоуправом и др.

Орган пословођења Факултетом је *декан*. Услови за избор декана утврђени су *Законом*, а начин и поступак избора и његове надлежности Статутом Факултета, у складу са законом. Декан представља и заступа Факултет и руководи његовим радом. Руковођење обухвата планирање, организовање, вођење, праћење, евалуацију, унапређивање и контролу рада Факултета. Послови руковођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено. Декан је одговоран за законитост рада Факултета, функционисање система управљања квалитетом, спровођење утврђених стандарда квалитета у свим областима рада. Декану у раду помажу продекани чије су надлежности утврђене Статутом Факултета. Ради разматрања питања из делокруга рада Факултета и заузимања ставова о њима, декан Факултета образује Колегијум. Састав Колегијума утврђен је Статутом Факултета. Декан, продекани и лица са извршном одговорношћу своју опредељеност за успостављање и примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз јасно утврђену политику развоја, утврђивање мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања, стално периодично испитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефикасности и ефикасности. Факултет има три продекана: 1) продекана за наставу и студентска питања, 2) продекана за научноистраживачки рад и издавачку делатност и 3) продекана за финансије.

Структура, организационе јединице, делокруг рада, њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са *Законом*. Факултет има: орган управљања (Савет Факултета), орган пословођења (декан Факултета), стручне органе (Наставно-научно веће, катедре и Студентски парламент – орган студената Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету).

Ненаставну јединицу – Секретаријат чине: Служба за опште и правне послове, Служба за студентска и наставна питања, Библиотека, Служба за финансијска и материјална питања, Служба информационах технологија и Служба за техничке послове. Факултет има и малопродајно место

намењено продаји публикација чији је издавач Факултет, као и публикација других издавача, које су у функцији остваривања образовне, научне и стручне делатности. Организација и рад ненаставне јединице ближе се уређује општим актом о систематизацији послова.

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се: систематским праћењем, контролом и извештавањем о њиховом раду; предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима; оцењивањем квалитета рада органа и служби Факултета и унапређивањем професионалних компетенција запослених ван наставе.

Факултет систематски прати и придржава се општих аката којима су регулисане основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, студентског парламента и стручних служби. Доступна је структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка. Спровode се редовне периодичне евалуације процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби и по потреби доноси предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Важан инструмент праћења квалитета у области овог стандарда је и перцепција студената о квалитету управљања и ненаставне подршке. Факултет редовно, сваке године, обавља студентску евалуацију рада факултета. Укупни резултати и анализа евалуације квалитета рада органа управљања и рада стручних служби дата је у Прилогу 10.2, чији је најважнији део приказ у табели:

Табела 8. Резултати анкете, школска година 2018/2019, основне и мастер академске студије – обједињено

<i>р.б.</i>	<i>Став</i>	<i>потпуно нетачно</i>	<i>углавном нетачно</i>	<i>делимично тачно</i>	<i>углавном тачно</i>	<i>потпуно тачно</i>	<i>не могу да проценим</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	5	8	40	119	315	30	487	4.50	0.64
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	4	3	37	110	326	37	480	4.56	0.54
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	6	4	22	81	373	31	486	4.67	0.51
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	4	3	24	108	325	53	464	4.61	0.48
5.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу прибављања информација које су ми потребне.	31	29	71	127	236	23	494	4.03	1.42
6.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу издавања уверења, потврда и других докумената.	26	30	73	112	249	27	490	4.08	1.38
7.	Запослени у студентској служби су љубазни у комуникацији са студентима.	47	46	80	115	201	28	489	3.77	1.77
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	19	9	58	115	290	26	491	4.32	1.03

9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	6	6	29	117	290	69	448	4.52	0.62
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	10	11	53	134	274	35	482	4.35	0.84
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	10	7	40	138	298	24	493	4.43	0.74
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	16	14	49	127	282	29	488	4.32	0.99
13.	Рад скриптарнице одговара потребама студената.	30	35	77	114	218	43	474	3.96	1.49
14.	Продекан за наставу и студентска питања остварује задовољавајућу сарадњу са студентима.	8	4	33	122	299	51	466	4.50	0.65
15.	Студентима је омогућено учешће на научним и стручним скуповима на Факултету.	8	6	32	127	273	71	446	4.46	0.69
16.	Студентски парламент задовољаје ради на остваривању права и заштити интереса студената.	9	7	45	115	294	47	470	4.44	0.76
17.	Студент продекан задовољавајуће заступа ставове и предлоге студената.	9	10	41	110	294	53	464	4.44	0.79
18.	Факултет је задовољавајуће снабдевен инструментима и другим средствима за наставу музичке културе.	8	15	59	121	281	33	484	4.35	0.86
19.	Факултет је задовољавајуће снабдевен материјалима и средствима за наставу ликовне културе.	12	21	48	119	261	56	461	4.29	1.00
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	6	8	31	125	308	39	478	4.51	0.63
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	8	9	45	131	290	34	483	4.42	0.74
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	9	9	58	129	278	34	483	4.36	0.81
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	6	3	22	119	329	38	479	4.59	0.52
24.	Фискултурна сала је задовољавајуће опремљена.	8	11	46	134	273	45	472	4.38	0.78
25.	Хигијена физкултурне сале је задовољавајућа.	16	18	57	122	252	52	465	4.24	1.07
26.	Свлачионице су задовољавајуће опремљене.	12	17	50	116	272	50	467	4.33	0.96
27.	Хигијена ходника и учионица је задовољавајућа.	8	7	44	112	319	27	490	4.48	0.71
28.	Тоалети су задовољавајуће опремљени.	13	37	76	117	245	29	488	4.11	1.19

29.	Хигијена тоалета је задовољавајућа.	15	35	62	130	248	27	490	4.14	1.18
30.	Факултет има задовољавајућу понуду секција и других ваннаставних активности.	8	5	43	112	302	47	470	4.48	0.70
31.	Тим за психолошко-педагошку подршку ради у складу са потребама студената.	7	4	32	102	279	93	424	4.51	0.66
32.	Упознат/а сам са својим правима и обавезама у вези са студирањем.	9	4	34	112	330	28	489	4.53	0.66

Посебно је занимљива анализа резултата студентске оцене дате у две узастопне школске године (2017/18 и 2018/19) јер јасно показује да су мере предузете у претходном периоду показале видљиве резултате. Ова анализа дата је у прилогу 10.3.

Осим тога Факултет у одређеним временским интервалима, прописаним *Стратегијом обезбеђења квалитета* (једном у три године), врши *Евалуацију квалитета рада управљачког и ненаставног особља*. Последња таква анкета рађена 2019. године и дата је, заједно са анализом резултата, у прилогу 10.3.

Факултет је организовао обуку за рад запослених у Служби за студентска и наставна питања на електронском систему за онлајн пријављивање испита - ФИС (Факултетски информациони систем). Поменути систем омогућава лакше пријављивање испита, транспарентност у раду и бољу контролу плаћања такси и накнада. Обука је организована у сарадњи са Електротехничким факултетом у Београду чији су сарадници аутори поменутог софтвера.

Факултет обезбеђује запосленима радно окружење које је подстицајно за њихов рад. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавности.

Анкета обављена током јануара 2019. године, *Евалуација квалитета рада управљачког и ненаставног особља*, омогућила је Комисији за обезбеђење квалитета да сагледа предлоге запослених за унапређење квалитета рада управљачког и ненаставног особља и предложи препоруке, тј. мере за унапређење рада Факултета. Анкетом су били обухваћени сви запослени у својству наставног и ненаставног особља.

Учесницима анкете понуђен је низ тврдњи са задатком да за сваку појединачну тврдњу изразе степен свог слагања или неслагања на петостепеној скали Ликертовог типа. Пружање одговора дефинисано је као обавезно поље уз могућност пружања одговора „не могу да проценим“. Последња два питања отвореног типа пружала су могућност учесницима анкете да унесу одговоре на питања шта посебно похваљују, а шта би требало променити када је у питању рад ненаставних служби и управљање Факултетом. Сумарни резултати анкете дати су табели.

Табела 9. Резултати анкете о раду управљачког и ненаставног особља од стране запослених

<i>Statistics</i>								
	<i>N</i>		<i>Mean</i>	<i>Median</i>	<i>Mode</i>	<i>Std. Deviation</i>	<i>Min.</i>	<i>Max.</i>
	<i>Valid</i>	<i>Missing</i>						
1. Ефикасност, систематичност и одговорност управе	65	4	4.05	4.00	5.00	1.07	1.00	5.00
2. Отвореност управе за предлоге побољшања квалитета	69	0	4.19	5.00	5.00	1.07	1.00	5.00

3. Стални рад управе на побољшању услова рада	69	0	4.26	5.00	5.00	.95	1.00	5.00
4. Рад декана	67	2	4.34	5.00	5.00	.93	1.00	5.00
5. Рад продекана за наставу и студентска питања	61	8	4.21	5.00	5.00	.97	2.00	5.00
6. Рад продекана за научноистражчки рад и издавачку делатност	63	6	4.70	5.00	5.00	.61	2.00	5.00
7. Рад продекана за финансије	61	8	4.08	4.00	5.00	1.00	1.00	5.00
8. Рад Секретара	64	5	3.87	4.00	5.00	1.08	1.00	5.00
9. Рад Савета	54	15	4.05	4.00	5.00	1.17	1.00	5.00
10. Рад НН већа	35	0	4.06	4.00	5.00	1.14	1.00	5.00
11. Могућност професионалног усавршавања за ненастано особље	30	4	4.03	4.50	5.00	1.30	1.00	5.00
12. Рад "Еразмус" координатора	50	19	4.50	5.00	5.00	.97	1.00	5.00
13. Рад ЦИРК-а	26	9	4.38	5.00	5.00	.80	2.00	5.00
14. Рад Центра за издавачку делатност	32	3	4.34	5.00	5.00	.83	2.00	5.00
15. Задовољство радом катедре	35	0	4.46	5.00	5.00	.95	1.00	5.00
16. Задовољство радом сопствене службе	33	1	4.33	5.00	5.00	.99	1.00	5.00
17. Задовољство радом шефа сопствене катедре	35	0	4.57	5.00	5.00	.88	1.00	5.00
18. Задовољство радом руководиоца сопствене службе	33	1	4.30	5.00	5.00	1.21	1.00	5.00
19. Задовољство радом запослених у Служби за опште и правне послове	66	3	3.80	4.00	5.00	1.30	1.00	5.00
20. Ефикасност Службе за студентска и наставна питања	66	3	4.39	5.00	5.00	.80	2.00	5.00
21. Рад запослених у ИТ служби	67	2	4.69	5.00	5.00	.50	3.00	5.00
22. Рад запослених у Служби за финансијска и материјална питања	67	2	4.37	5.00	5.00	.87	1.00	5.00
23. Снабдевеност библиотеке литературом за наставни и научни рад	34	1	4.32	4.50	5.00	.81	2.00	5.00
24. Рад запослених у библиотеци	65	4	4.85	5.00	5.00	.40	3.00	5.00
25. Рад ПР и дизајн тима	34	1	3.68	4.00	5.00	1.27	1.00	5.00
26. Рад Скриптарнице	19	16	4.21	5.00	5.00	1.13	1.00	5.00
27. Рад Службе за техничке послове	66	3	3.89	4.00	5.00	1.30	1.00	5.00
28. Доступност техничког особља	68	1	3.95	4.00	5.00	1.19	1.00	5.00
29. Рад руководиоца студ. програма	16	19	3.81	4.00	5.00	1.33	1.00	5.00
30. Рад Комисије за обезбеђење квалитета	51	18	4.33	5.00	5.00	.89	2.00	5.00
31. Рад Комисије за обезбеђење квалитета докторских студија	18	17	4.00	5.00	5.00	1.41	1.00	5.00
32. Рад Већа докторских студија	17	18	3.94	5.00	5.00	1.34	1.00	5.00
33. Укупно задовољство управљачким особљем	69	0	4.16	4.00	5.00	.96	1.00	5.00
34. Укупно задовољство ненаставним особљем	69	0	4.20	4.00	5.00	.76	3.00	5.00
35. Оцена колегијалности	69	0	3.74	4.00	4.00	1.11	1.00	5.00

Запослени Факултета оценили су високим просечним оценама ефикасност, систематичност и одговорност управе ($M=4.05$), отвореност управе за предлоге побољшања квалитета ($M=4.19$) као и стални рад управе на побољшању услова рада ($M=4.26$). Рад декана и свих продекана оцењени су високим појединачним оценама у распону од $M=4.08$ до $M=4.70$, што је и потврђено оценом укупног задовољства управљачким особљем ($M=4.16$).

Рад свих ненаставних служби Факултета оцењен је просечним оценама већим од 4, осим рада Службе за опште и правне послове чији рад запослени Факултета оцењују незнатно нижом просечном оценом ($M=3.80$).

Просечном оценом нижом од 4 оцењен је рад секретара Факултета ($M=3.80$), рад ПР и дизајн тима ($M=3.68$), рад Службе за техничке послове ($M=3.89$), доступност техничког особља ($M=3.95$),

рад руководиоца студијских програма ($M=3.81$) и рад Већа докторских студија ($M=3.94$).

Комплетан извештај о обављеној евалуацији дат је у прилогу 10.3.

Високошколска установа обезбеђује довољан број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

10.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Јасно дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++</p>	<p>Недовољна заинтересованост студената за рад управљачког и ненаставног особља ++</p>
<p>Прецизиране организационе структуре, праћење и оцењивање квалитета управљања установом, рад стручних служби и ненаставног особља, оцењивање, услови за напредовање ненаставног особља ++</p>	<p>Недовољно прецизно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља ++</p>
<p>Постоји транспарентност информација о раду стручних служби и органа управљања и могућности усавршавања и образовања ненаставног особља ++</p>	<p>Поједине службе су претерано оптерећене, нарочито у периоду припреме и реализације уметничких, стручних и научних пројеката на Факултету, као и у време пријемних испита ++</p>
<p>Усклађен број ненаставних радника и њихове врсте и степена образовања у складу са националним и међународним стандардима ++</p>	<p>Због све већег обима текућих послова који се морају завршити у прописаном законском року, постоји недостатак времена за квалитетно стручно усавршавање у смислу одлазака на стручна саветовања и праћење различите стручне литературе која обогаћује и доприноси већој стручности запослених ++</p>
<p>Организација Факултета примерена је карактеру и врсти делатности и усклађена је са потребама рада Факултета +++</p>	<p>Недовољно укључивање руководиоца студијског програма МАС Васпитач у домовима на унапређивања квалитета програма и студија ++</p>
<p>Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и стручних служби, те континуираним праћењем и провером њиховог рада +++</p>	
<p>Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа су прецизно дефинисане +++</p>	
<p>Отвореност за промене и иницирање иновација ++</p>	

МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Едукација чланова органа управљања Факултетом о управљању маркетиншким ресурсима ++	Непознавање карактеристика наставног процеса у целини од стране стручних служби које на неки начин утичу на његово планирање ++
Могућности ширег сагледавања проблема са аспекта координације рада стручних служби и органа управљања ++	Парцијално решавање проблема који се појављују у организацији рада стручних служби +
Даље и перманентно образовање и усавршавање система управљања и управљачког и ненаставног особља Факултета ++	Неповољна економска ситуација у земљи и опадајући тренд уписаних студената, односно потенцијални недостатак системске финансијске подршке која се може дугорочно планирати +
Доступност ЕУ фондова и пројеката за унапређење административних капацитета у високошколском образовању +++	Повећан обим послова услед проширивања активности и програма на Факултету +
Дефинисање јасних и транспарентних санкција и спровођење истих за неизвршење дужности дефинисане надлежностима ++	
Стална доградња организационе структуре користећи добра и лоша искуства из праксе ++	

10.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- Доследна примена мера и препорука коју сваке године, на основу резултата студентске евалуације рада установе, доноси Комисија за обезбеђење квалитета.
- Неопходно је стално стручно усавршавање наставника, али и ненаставног особља у областима њиховог директног рада, информационо-комуникационих технологија, страних језика, вештина менаџмента и др.
- Оснаживање улоге руководиоца студијског програма МАС Васпитач и укључивање у унапређивање квалитета студијског програма.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

[Прилог 10.3. Евалуација квалитета рада управљачког особља](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

11.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност, квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе. У складу са бројем студената, наставника, сарадника и ненаставног особља, Факултет располаже одговарајућим простором и опремом. У учионичком простору обезбеђена су места за све студенте. Факултет обезбеђује адекватност простора у урбанистичком, техничко-технолошком, хигијенском и наменском погледу. Објекти имају грађевинску и употребну дозволу и испуњавају здравствене и сигурносне стандарде. У У Табели 11.1 је представљена укупна нето површина свих приказаних просторија у згради која износи 5746,37 m².

Реализација наставе обавља се у једној смени и Факултет обезбеђује 5,18 m²/по студенту, што је довољно за несметано обављање рада. У том смислу, обезбеђује се одвијање наставе и других облика рада у просторијама адекватног типа: амфитеатар, учионице, лабораторије, атељеи, спортска сала, позоришна сала, библиотека, читаоница, центар за учење. За потребе рада Студентске организације и Студентског парламента, Факултет обезбеђује одговарајући простор.

Настава у пољским учионицама одвија се уз коришћење покретне табле. Пољске учионице задовољавају стандарде рада на отвореном простору (полукружни распоред седења, заштићеност од директне сунчеве светлости, стабилне и квалитетне клупе, уређено зеленило у непосредној околини, а за наставу природних наука и њихових методика, обележени су називи и карактеристике биљних врста на видљивим таблама).

Број места у пољским учионицама не улази у квадратуру предвиђену стандардима (2 m² по студенту). Исто се односи и на спољне спортске терене на којима се, поред спортске сале, одвија настава Физичког васпитања и Методике наставе физичког васпитања.

Простор читаонице одговара броју студената, а простор Центра за учење омогућава неометан индивидуални рад, непрестану интернет везу, као и непосредну доступност библиотеке и читаонице.

Методичка настава и пракса одвијају се у основним школама-вежбаоницама, предшколским и домским установама.

О испуњености предвиђених стандарда стара се Декан са Колегијумом, као и свака катедра појединачно за услове рада на студијским предметима који јој припадају. Факултет непрестано усклађује своје просторне капацитете и опремљеност, како у погледу количине, квалитета, савремености и адекватности опреме, средстава и материјала, тако и према потребама наставног процеса и броју студената. Факултет континуирано прати ниво опремљености, структуру и начин примене опреме на сродним факултетима у развијеним европским земљама и настоји да своју опремљеност усагласи са европским стандардима.

Квалитетно извођење наставе на свим нивоима студија захтева адекватну опремљеност Факултета која подразумева:

- информационо-комуникациону опрему, технику и средства (рачунаре, штампаче, мултифункционални уређај за штампање, скенере, фотокопир машине, уређаје за репродукцију музике, паметне табле и фото опрему);
- интернет конекцију, приступ Кобсон мрежи, видео-конференцијску опрему, документ камере, интерактивне табле;
- опремљеност простора таблама, магнетним таблама, маркерима и осталом специфичном опремом;

- опремљеност атељеа сликама, бојама, штафелајима (пољским и стоним), графичком пресом;
- опрему методичко-дидактичког типа (музичке инструменте, сетове музичког инструментарија, спортске реквизите, дидактичке моделе, лаптоп рачунаре, бим пројекторе, лабораторијску опрему за наставу у млађим разредима основне школе, микроскоп, стереомикроскоп, образовне софтвере итд).

У Табели 11.1 дат је податак о односу простора према укупном броју акредитованих студената на установи на свим студијским програмима и свим годинама студија. За укупно 1109 студената на три нивоа студија, применом формуле утврђене стандардима за акредитацију, као и додатним упутствима за примену стандарда, простор Факултета износи **5,18 m²**/по студенту, чиме је стандард за акредитацију у потпуности испуњен.

За потребе наставе на располагању је укупно 12 учионица (501 место), 5 слушаоница (укупно 509 места), један амфитеатар (264 места), физкултурна сала, позориште – вежбаоница (290 места), четири лабораторије (171 место), библиотека са пријемном просторијом (4 места), читаоница (40 места), центар за учење (24 места) и скриптарница (2 места).

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Факултет поседује укупно 22 кабинета и салу за седнице (укупно 175 места) што је у складу са бројем наставника и њиховим потребама.

За потребе административних јединица и Студентске службе, Факултет обезбеђује девет просторија (27 места) адекватно опремљених техничком опремом као и друге просторије намењене запосленима (портирницу, просторије помоћног особља, две радионице и две котларнице).

Факултет у свом саставу поседује више просторија које су опремљене савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућују лакши и ефикаснији рад. *Центар за учење* опремљен је довољним бројем рачунара (више од 20), једним штампачем и једном интерактивном таблом. Информатички кабинет опремљен је са 20 рачунара, штампачем, видео камерама, лаптоп рачунарима, једним бим пројектором, платном за пројектовање и скенером. Језичка лабораторија поседује фотокопир апарат, ЦД плејер, више рачунара са слушалицама за наставу језика у мањим групама, више дигиталних диктафона, камеру, црно беле штампаче, колор штампач, два лаптоп рачунара, скенер, један графоскоп и један бим пројектор. Лабораторија за језике директно је повезана са учионицом за језике која је опремљена таблом, белом таблом, платном за пројектовање и простором за презентовање сликовног и дидактичког материјала. Учионице за математику и природне науке опремљене су на сличан начин. Све учионице опремљене су платном за пројектовање, персоналним рачунаром и бим пројектором. Поред наведених специјализованих просторија, Факултет поседује и видео-конференцијску салу капацитета 30 места која је опремљена најсавременијом опремом.

Услуге фотокопирања, преснимавања материјала у електронском облику и штампања, студенти користе у скриптарници Факултета и у Центру за учење. За потребе рада на рачунару и интернет претраживање студенти користе Центар за учење, као и рачунаре у холу зграде који су на располагању током целокупног радног времена Факултета. Две компјутерске лабораторије које су опремљене најсавременијим техничким уређајима, студентима обезбеђују самостални рад на рачунарима за истраживање, израду домаћих и семинарских радова и слично. Сви наставнички кабинети опремљени су потребном рачунарском опремом за штампање, скенирање, преснимавање материјала у електронском облику, док неколико кабинета поседују апарат за фотокопирање и умножавање материјала за потребе наставе.

Факултет обезбеђује редовно и квалитетно одржавање простора и опреме радом техничке службе и систем администратора. Осавремењивање опреме врши се набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и слично.

Сваке године на почетку јесењег семестра запослени изражавају потребу за потрошним материјалом, што улази у годишњи план набавке, чиме се регулише рационално трошење

канцеларијског и потрошног материјала. Овај буџет укључује и потребе научноистраживачког рада, као и потребе стручног и научног усавршавања наставника. Набавка опреме и адаптација и проширење простора подразумевају адекватну законску процедуру.

За извођење студијских програма Факултет је обезбедио сопствене наставно-научне и стручне базе. Ради квалитетног извођења наставе на студијским програмима Факултет је потписао уговоре о сарадњи и тиме обезбедио извођење стручне праксе и дела наставног процеса у 12 одговарајућих васпитно-образовних и високошколских установа. Листа установа са којима Факултет има потписане уговоре о пословној сарадњи дата је у Табели 11.3.

11.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Факултет испуњава стандарде за акредитацију у погледу потребног простора за рад, како у погледу обима, тако и по квалитету, структури и опремљености простора +++</p> <p>Обезбеђени су довољни просторни капацитети за укупан број студената. ++</p> <p>Обезбеђена је адекватна опрема у складу са потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката +++</p> <p>Компјутерске лабораторије доступне су студентима читавог дана +++</p> <p>Техничка опремљеност простора за наставу и за научни рад, као и за рад ненаставних служби, представља значајну снагу Факултета +++</p> <p>Факултет финансијским планом редовно предвиђа знатна средства за обнављање и иновирање информатичке и техничке опреме ++</p>	<p>Није решен проблем недовољног простора у читаоници библиотеке и магацинског простора за библиотечки фонд ++ +</p> <p>Брзо застаревање софтверских садржаја и ИКТ опреме +</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Постоји стратешко опредељење Факултета за развијање техничке и информатичке опремљености па је стога могуће континуирано унапређивати квалитет у овој области +++</p>	<p>Будући да квалитет финансирања не зависи искључиво од Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремљености ++</p>

11.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Наставити са праксом да сваке године, на почетку јесењег семестра, Декан са Колегијумом разматра адекватност простора, како по површини у односу на број студената, тако и по квалитету. Анализа адекватности простора врши се у односу на критеријуме Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Предмет ове анализе јести и стање опреме, средстава и материјала. У обзир посебно узимати закључке катедри, изнете у Годишњем извештају о раду и Програму рада. Декан са Колегијумом сачињава план адаптације, односно проширења простора и набавке опреме, средстава и материјала и овај документ се директно укључује у Годишњи финансијски план.
- Наставити са праксом да студенти оцењују квалитет простора и опреме путем анкете. Резултати студентске евалуације узети у обзир приликом израде Плана набавке и адаптације. Потребно је да план размотри Наставно-научно веће и поднесе га Савету Факултета који доноси коначну одлуку о усвајању плана.
- Развити систем комуникације преко имејл листа/група (вебмејл свих наставника и сарадника), чиме се обезбеђује правовремено и ефикасно комуницирање.
- Осавремењивање опреме извршити набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и сл.

Показатељи и прилози за стандард 11:

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

13.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу остварује се кроз рад студентских организација и комисија. На Факултету постоје и делују две организације студената – *Студентски парламент* и *Студентска организација* кроз које студенти остварују своја права и интересе, укључују се у различите ваннаставне активности и побољшавају квалитет живљења и студирања. Факултет у складу са могућностима и потребама подржава активности студентских организација, а у складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, омогућава и подстиче институционално укључивање студената у рад Факултета у свим значајним областима, преко *студента продекана* и представника Студентског парламента у органима Факултета.

Додатно, представници студената су чланови радних група за унапређење квалитета праксе и квалитета студијских програма. Студенте који учествују у раду Савета и комисија делегира студентски парламент.

Студентски парламент одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и Универзитета, бира студента продекана и стара се о заштити права студената. Кроз комисије на Факултету студенти дају допринос побољшању квалитета наставе, студијских програма, ваннаставних активности и студентског живота.

Студентски парламент у протеклом периоду активно је учествовао у раду Факултета преко својих представника у телима и комисијама Факултета. Приликом избора наставника редовно се прибавља мишљење студената о њиховом педагошком раду. Представници студената чине 20% састава Наставно-научног већа Факултета, а у Савету факултета их има троје (Прилог 13.). На овај начин студенти су непосредно укључени у одлучивање о релевантним питањима. Представници Студентског парламента Факултета учествују и у раду *Студентског парламента Универзитета у Крагујевцу* (3 студента Факултета, од којих је један потпредседник Студентског парламента Универзитета и члан Сената Универзитета). Осим тога, један члан *Студентског парламента* Факултета је представник у СКОНУС-у (*Студентска конференција универзитета Србије*) и обавља функцију потпредседника СКОНУС-а задуженог за спорт.

У складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, представници студената чланови су *Комисије за обезбеђење квалитета* (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета у различитим областима, као и у процесу периодичног самовредновања Факултета. Као чланови ова три тела – *Савета*, *Наставно-научног већа* и *Комисије за обезбеђење квалитета* – студенти имају могућност да учествују у свим сегментима система за управљање квалитетом, од формулисања *Стратегије за обезбеђење квалитета*, преко обраде и анализе података у различитим областима обезбеђења квалитета, до формулисања акционих планова и корективних мера и праћења њиховог спровођења.

Студенти су директно укључени у процес праћења и унапређења квалитета кроз ангажовање у раду Комисије за организовање и спровођење поступка студентске евалуације, чији је циљ укључивање ставова и мишљења студената у процес обезбеђења квалитета. Анкете се реализују у складу са правилником Факултета.

Студентска организација Факултета одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, стара се о заштити права студената и организује културно-спортске ваннаставне активности кроз спортске и културне радне групе.

Студентски парламент може самостално да организује и спроведе сопствену евалуацију студијских програма и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу Факултета најкасније до краја текућег семестра.

Организацију чини 30 представника студената који се бирају од стране свих студената.

Активности и поступци за унапређивање квалитета биће усмерене на интензивније укључивање представника студената у све фазе провере квалитета, од планирања, анкетирања до обраде података и сачињавања извештаја, кроз обезбеђивање довољног броја представника студената у рад комисија и поткомисија за обезбеђење квалитета. Ставови и мишљења студената о свим областима које се прате у процесу унапређивања квалитета биће укључени у формулисање корективних мера, а студенти ће бити укључени и у праћење имплементације корективних мера и поступака.

13.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Учешћем студената у самовредновању и провери квалитета добија се боља слика квалитета наставе ++	Студенти нису у довољној мери укључени у праћење спровођења корективних мера и процењивање њихових непосредних ефеката +++
Активно учешће студената у органима и стручним телима Факултета и у раду органа за обезбеђење квалитета обезбеђује објективност оцењивања рада +++	Потенцијално некритичко попуњавање анкета и незаинтересованост одређеног дела студената +++
Могућност исказивања ставова сваког студента у циљу унапређења квалитета наставе и живота на факултету, преко студентске евалуације ++	Незаинтересованост за учешће у телима за обезбеђење квалитета ++
Студенти су равноправни партнери у комуникацији о самовредновању ++	Нису сви студенти упознати са стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета на нивоу који је пожељан и неопходан ++
Системски прелазак на електронску евалуацију свих аспеката рада Факултета показује значајне предности у односу на претходну методологију +++	Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе који они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Веће укључивање студената у рад тела за обезбеђење квалитета +++	Некритичко мишљење студената у процесу евалуације +++
Уважавање мишљења студената о акредитовању нових студијских програма ++	Запостављање општег интереса у односу на лични ++
Утицај студената на креирање критеријума за евалуацију наставног	Снижавање критеријума у оцењивању студената као последица студентске

процеса и студирања ++	евалуације ++
------------------------	---------------

13.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- Упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета;
- Оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета;
- Брижљива анализа добијених резултата и праћење резултата корективних мера.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

14.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обезбеђује спровођење поступака за оцењивање квалитета рада на основу утврђених стандарда. Факултет предузима све активности које су потребне да би се обезбедило квалитетно и објективно праћење и провере квалитета наставе, процеса студирања, спровођења и поштовања закона и прописа, као и професионалног ангажовања запослених. Факултет помаже наставницима, сарадницима, свим запосленима, а нарочито студентима, да унапреде своје компетенције и подигну ниво квалитета целокупног живота и рада на Факултету.

Периодична провера, систематско праћење, као и унапређење квалитета, представљају главне и приоритетне задатке које Факултет обавља у оквиру развоја квалитета. Ови процеси су праћени низом активности, које се тичу унапређења квалитета у оквиру унутрашње и спољашње провере квалитета координисаним од стране руководства факултета и *Комисије за обезбеђење квалитета*.

Комисија за обезбеђење квалитета уз помоћ и координацију руководства факултета, као и других стручних органа, одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа, који су доступни јавности. *Комисија* такође надгледа и контролише ефикасност периодичног самовредновања у складу са *Законом о високом образовању* и осигурава јавност и доступност добијених података. *Комисија* континуирано и перманентно ради на развоју организационе културе квалитета, што подразумева не само периодичне провере квалитета наставног процеса, већ и успостављање својеврсне корелације између образовних и истраживачких активности. У складу са интернационалним стандардима, *Комисија за обезбеђење квалитета* у сарадњи са другим службама прати и анализира резултате научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета и издавачку делатност.

Континуирано се прати успех студената на појединачним испитима и у целини и на основу закључака у анализи добијених резултата предлажу се и предузимају мере за побољшање пролазности на испитима и успеха студената. На састанцима *Комисије за обезбеђење квалитета* анализира се претходни рад, указује на добре стране, као и недостатке у раду и доноси предлози мера са задацима за кориговање недостатака или реализацију неостварених задатака из претходног периода. *Комисија* има одличну сарадњу са свим органима Факултета, наставницима, сарадницима и студентима.

Периодичне провере квалитета наставног процеса обавља *Комисија за обезбеђење квалитета* у складу са *Стратегијом обезбеђења квалитета*, *Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* и *Годишњим програмима рада* *Комисије*. Овим документима су уређени начини и поступци управљања квалитетом у свим областима, као и динамика обављања неопходних послова.

Комисија за обезбеђење квалитета води рачуна и о следећим елементима наставног процеса: обезбеђује интегрални систем квалитета наставе, континуирано прати и процењује све аспекте квалитета наставе (планове и програме, распореде извођења наставе, начин и квалитет извођења наставе, квалитет извршилаца наставе – наставника и сарадника)

Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса се врши кроз вредновање квалитета наставе (од стране студената, наставника и сарадника) и рада наставника и сарадника од

стране студената путем периодичних анализа и разговора са наставницима и сарадницима. У циљу директне провере регуларности извођења наставе врши се и преглед педагошке документације и наставних база. Факултет стоји на располагању својим наставницима и сарадницима и спреман је да им помогне у циљу побољшања квалитета наставног процеса и организације наставних и ваннаставних активности.

Субјекти обезбеђења квалитета су руководећи органи, стручни органи и сви запослени и студенти Факултета. Факултет самовреднује свој рад најмање једном у три године. У самовредновању се разматра и оцена студената о квалитету наставног процеса.

Комисија за обезбеђење квалитета у новом сазиву образована је одлуком Наставно-научног већа Факултета 26.10.2017.

У оквиру свеобухватног и систематског праћења и периодичне провере квалитета Факултет предузима следеће:

- обавља процес самовредновања наставних програма и рада наставника путем анкетања студената и наставника;
- периодично обавља проверу квалитета рада и функционисања служби Факултета путем анкетања студената и анализе документације;
- прати ефикасност реализације и поштовања наставних програма кроз анализу педагошке документације. Обавеза сваког наставника и сарадника је да води евиденцију о одржаним часовима, присутности студената и реализованим активностима;
- обезбеђује потребну инфраструктуру и услове за систематско прикупљање и обраду података неопходних за проверу квалитета. У поступку обраде података и анализе резултата Факултет укључује и особље Факултета (стручњаке из области информатике и статистичке обраде података);
- прикупља податке о објављеним научним радовима наставника и сарадника;
- сарађује са другим високошколским институцијама, институтима, школама, установама, државним институцијама и привредним субјектима у циљу унапређивања сарадње и побољшања квалитета рада;
- предузима периодичне провере стања материјално-техничких средстава за извођење наставе. Факултет је до сада обезбедио сва потребна средства и најсавременију наставну технику и помагала;
- сарађује са бројним иностраним универзитетима и организацијама. Учествује на пројектима и сарађује са иностраним партнерима. Овом сарадњом обезбеђује се стална размена искустава и информација које се затим користе за анализу стања и унапређивање даље праксе;
- редовно информише запослене, студенте и јавност о резултатима самовредновања и провере квалитета;
- у потпуности поштује принципе и правила установљена болоњским процесом и константно ствара услове за квалитетно и успешно студирање које одговара потребама друштва у XXI веку.

Факултет је обезбедио све елементе који чине систем обезбеђења квалитета. Савет Факултета је донео *Стратегију обезбеђења квалитета* која садржи мисију и визију развоја Факултета, одређење Факултета за унапређење квалитета, мере за обезбеђење и субјекте и области обезбеђења квалитета. Наставно-научно веће донело је следеће документе: *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* и *Правилник о унутрашњој провери квалитета* који служи као правни оквир за поступак контроле квалитета.

Унутрашњу проверу квалитета путем процеса самовредновања Факултет је радио током школске 2019/2020. године и сачинио *Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета* који је доступан на веб-сајту Факултета по његовом усвајању.

14.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Разрађен систем и процедуре за проверу квалитета и самовредновање +++</p> <p>Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе континуирано +++</p> <p>Мотивисаност свих субјеката за сарадњу и заједничко деловање +++</p> <p>Добра повезаност са другим институцијама у земљи и иностранству +++</p> <p>Подршка и учешће студената у свим активностима факултета као и висока оцена од стране студената у оквиру самовредновања. +++</p>	<p>Недостатак материјалних средстава за развој ефикаснијег система контроле квалитета +++</p> <p>Недовољна повезаност и сарадња са студентима који су завршили студије а могу активно да допринесу контроли и развоју квалитета +</p> <p>Недовољна искоришћеност људских ресурса на факултету +</p> <p>Недовољна укљученост појединих наставника у процес провере квалитета. ++</p> <p>Није успостављен систем анкетирања и прикупљања података ++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Даље стручно усавршавање запослених на факултету +++</p> <p>Повезивање са студентима који су завршили студије +++</p> <p>Проширивање делатности факултета. (нови наставни програми, смерови, истраживачке и друге јединице, итд.) +++</p> <p>Унапређење начина провере квалитета кроз развијање вештина сарадње и кооперације између свих субјеката ++</p> <p>Стварање централне базе података са подацима о самовредновању и провери квалитета +++</p>	<p>Ризик од пада мотивације свих учесника процеса и за даљи развој квалитета ++</p> <p>Могућност осипања студената и пада интересовања за упис на постојећим програмима +++</p> <p>Преоптерећеност наставника и сарадника који су ангажовани на пословима обезбеђења и унапређења квалитета +++</p>

14.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета. Добро организованом и вођеном кадровском политиком обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета;
- Направити план сарадње са студентима који су завршили студирање и који могу бити укључени у програм праћења, провере и унапређења квалитета студија у будућности;
- Израдити план сарадње са локалном средином и другим институцијама на плану размене искустава и међусобној помоћи у оквиру праћења и провере квалитета. Организовати посете, дискусије и заједничке активности на ову тему;
- Осмислити програм мотивисања запослених и студената за активно учествовање у систематском праћењу и провери квалитета.
- Мерама штедње и рационалним коришћењем расположивих материјалних и техничких средстава обезбедити трајно и ефикасно функционисање система за праћење и проверу квалитета.
- Потребна је боља популаризација и промовисање важности и значаја студијског програма МАС Васпитач, посебно јер се ради о томе да су извршена значајна унапређења обједињавањем студијских програма МАС Васпитач у предшколским установама и МАС Васпитач у домовима и увођењем модула.

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)